

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2007.

ZVOZ TURIZAM POLJOPRIVREDA GOSPODARSTVO
SREDNJE PODUZETNIŠTVO ZAŠTITA OKOLIŠA
RASTRUKTURA PRONALASCI POČETNICI FINANCIRANJE
ESTRUKTURIRANJE IZVOZ TURIZAM POLJOPRIVREDA
GOSPODARSTVO MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

POSLUJTE USPJEŠNO I NE DOPUSTITE DA VAS IŠTA
ZAUSTAVI. PROGRAMI HRVATSKE BANKE ZA OBNOVU
I RAZVITAK OTVARAJU VAM NOVE MOGUĆNOSTI
U HRVATSKOJ I INOZEMSTVU.

Sadržaj:

PISMO PREDSEDNIKA NADZORNOG ODBORA	04
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE	06
UVOD	08
OSNOVNE INFORMACIJE	09
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	15
OPIS POSLOVANJA HBOR-a u 2007.	18
Malo i srednje poduzetništvo	20
Poljoprivreda	21
Infrastruktura i zaštita okoliša	22
Gospodarstvo	23
Kreditiranje izvoza	23
Osiguranje naplate izvoznih potraživanja	24
PRIBAVLJANJE SREDSTAVA	31
UPRAVLJANJE RIZICIMA	32
OSTALE AKTIVNOSTI	35
FINANCIJSKO POSLOVANJE U 2007. GODINI	38

6,5

MILIJARDI KUNA ODOBRENIH KREDITA

17,4

MILIJARDE KUNA AKTIVE

53%

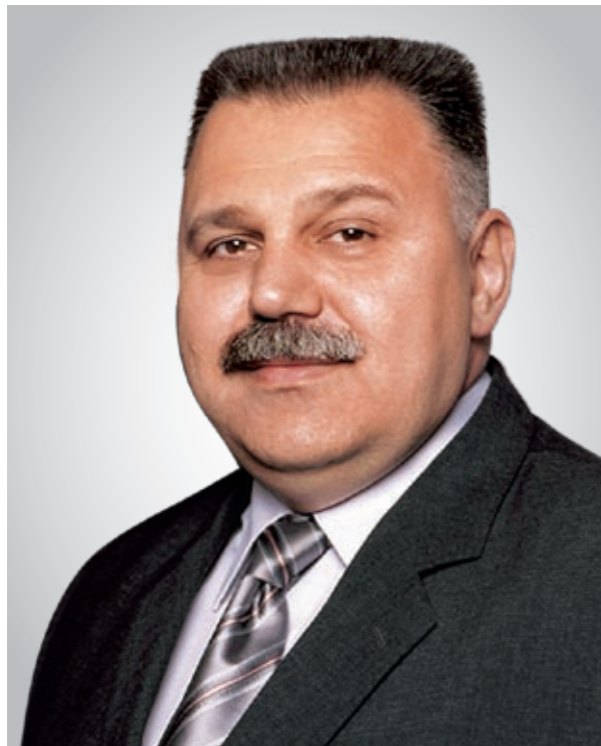
ODOBRENIH KREDITA NAMIJENJENO
ZA POTICANJE IZVOZA

15

GODINA POSLOVANJA

Pismo predsjednika Nadzornog odbora

“Hrvatska banka za obnovu i razvitak 2007. godine ponovno je dokazala kako je dobar partner i potpora Vladi u ostvarenju gospodarskog razvitka Republike Hrvatske.”

Poštovani,

Hrvatska banka za obnovu i razvitak 2007. godine ponovno je dokazala kako je dobar partner i potpora Vladi u ostvarenju gospodarskog razvitka Republike Hrvatske. Uloga HBOR-a i rezultati koje je banka ostvarila pokazuju kako je državna izvozna i razvojna banka neophodna Republici Hrvatskoj. Poticanje izvoza te jačanje konkurentnosti gospodarstva i poduzetnika naš je stalan imperativ, a HBOR već 15 godina uspješno pruža financijsku podršku, te svojim proaktivnim djelovanjem i međunarodnom suradnjom otvara vrata novih tržišta našim izvoznima.

Tijekom 2007. godine nastavljeni su pozitivni trendovi u hrvatskom gospodarstvu. Zabilježeno je smanjenje udjela javnog duga u BDP-u, a anketna stopa nezaposlenosti je prvi put u trećem tromjesečju 2007. iznosila 8,4 posto. Broj registriranih nezaposlenih u zadnje četiri godine prosječno je manji za oko 16.000 godišnje, a broj zaposlenih se povećao za 128.000. Dobar

dio tih radnih mjesta, uvjeren sam, mogu se vidjeti i kroz kredite koje je HBOR odobravao poduzetništvu, agraru i turizmu.

Nadalje, došlo je do smanjenja deficita državnog proračuna ispod planiranih 2,6 posto, odnosno na 2,3 posto. Tijekom 2007. zabilježen je i veći godišnji rast BDP-a od 5,6 posto. Daljnji rast BDP-a, smanjenje nezaposlenosti, restrukturiranje neprofitabilnih sektora te sveukupno ekonomsko jačanje države ciljevi su koje Hrvatska mora ostvariti kako bi se podigla konkurentnost sveukupnog nacionalnog gospodarstva te kako bi postali ravnopravan partner zemljama članicama EU. Sve navedene brojke daju nam za pravo tvrditi kako hrvatsko gospodarstvo ide u pravom smjeru. Vjerujem da će se i neprekinuto približavanje Hrvatske euroatlantskim integracijama pozitivno odraziti na rast hrvatskog gospodarstva, poglavito kroz veće strane i domaće investicije.

Malo i srednje poduzetništvo svakako su jedan od ključnih

generatora razvoja hrvatskog gospodarstva. HBOR je provodeći stratešku politiku Vlade Republike Hrvatske i u 2007. godini snažno podržao ovaj segment gospodarstva te je zabilježeno povećanje od preko 20 posto i u broju i u iznosu odobrenih kredita. Banka se u posljednje tri godine uključila i u provedbu operativnih programa Vlade Republike Hrvatske te je započela s provedbom kreditiranja razvitka dugogodišnjih nasada, povrćarstva, govedarske proizvodnje, svinjogojstva, proizvodnje kulena, obnove i modernizacije ribolovne flote. Za ove namjene do kraja 2007. godine odobreno je preko 650 milijuna kuna.

Uloga HBOR-a u poticanju hrvatskog izvoza izuzetno je značajna, tijekom petnaest godina poslovanja odobreno je preko 15 milijardi kuna kredita i osigurano je, od političkih i komercijalnih rizika, preko 5,5 milijardi kuna izvoznih poslova. I u 2007. godini HBOR je nastavio s potporom hrvatskim izvoznima i podržao kroz

kreditiranje i osiguranje izvozne projekte vrijedne preko 5,4 milijarde kuna.

Kroz obnovu i izgradnju infrastrukture na razini županija, gradova i općina stvaraju se preduvjeti za intenziviranje gospodarske aktivnosti i konkurentnije poslovanje gospodarskih subjekata. Takva poslovna politika HBOR-a komplementarna je nastojanjima da se omogući ujednačen i održiv gospodarski razvoj te kvalitetan život svih stanovnika Republike Hrvatske.

U ime Nadzornog odbora kojim predsjedam, izražavam zadovoljstvo poslovanjem HBOR-a u protekloj 2007. godini te zahvaljujem svim članovima Nadzornog odbora i Upravi HBOR-a na dobrim poslovnim rezultatima. Uvjeren sam kako će i u 2008. godini HBOR nastaviti s ostvarivanjem dobrih rezultata i tako još jednom opravdati ukazano povjerenje.

Predsjednik Nadzornog odbora

Ivan Šuker

Pismo predsjednika Uprave

“Od osnivanja, 1992. godine do danas, HBOR je podržao preko 36 tisuća projekata s iznosom od preko 61 milijardu kuna.”

Poštovani,

zadovoljstvo mi je predstaviti poslovne rezultate Hrvatske banke za obnovu i razvitak ostvarene u 2007. godini u kojoj smo obilježili 15 godina uspješnog poslovanja.

Od osnutka, 1992. godine do danas, HBOR je podržao preko 36 tisuća projekata s iznosom od preko 61 milijardu kuna. Izgradnja infrastrukture, poticanje izvoza, podrška malom i srednjem poduzetništvu, kreditiranje poljoprivrednih programa, pronalazaka, zaštite okoliša, samo su dio aktivnosti kojima HBOR prati i potiče razvitak hrvatskog gospodarstva. Danas, HBOR provodi poslove osiguranja izvoza, garancijske poslove te 25 kreditnih programa koje samostalno razvija, koristeći najbolja iskustva europskih i svjetskih razvojnih banaka s kojima ima dugotrajnu i blisku suradnju.

Ostvarujući ciljeve gospodarske politike Vlade Republike Hrvatske tijekom 2007. godine HBOR je hrvatskom gospodarstvu odobrio

6,5 milijardi kuna kredita što je omogućilo otvaranje više od 4.000 novih radnih mjesta. Po posebnim programima namijenjenim prvenstveno za male poduzetnike odobreno je oko 760 milijuna kuna kredita što je povećanje od 22 posto u odnosu na 2006. godini. Započela je i provedba tri nova kreditna programa namijenjena ovoj skupini korisnika - Kreditiranje seoskog turizma, Program mikro-kreditiranja te Kreditiranje podređenim dugom.

Ulogu HBOR-a u poticanju hrvatskog izvoza u izvještajnoj godini najbolje će potvrditi podatak kako je čak 53 posto svih odobrenih kredita bilo je namijenjeno izvoznima. Drugim riječima, odobreno je preko 3,4 milijarde kuna kredita i izdano izvoznih garancija u vrijednosti od oko 250 milijuna kuna. Obujam ukupno osiguranih izvoznih poslova iznosio je više od 2 milijarde kuna što je povećanje od 34% u odnosu na prethodnu godinu. Nastavili smo s provedbom operativnih programa Vlade Republike Hrvatske te smo kroz svoje programe u 2007. godini s iznosom od oko 260 milijuna

kuna kreditirali podizanje dugogodišnjih nasada, povrćarstvo, govedarsku proizvodnju, svinjogojstvo, proizvodnju kulena, obnovu i modernizaciju ribolovne flote. U 2007. godini odobrili smo oko milijardu kuna kredita za potrebe turističkog sektora što je povećanje od čak 72% u odnosu na 2006. godinu. U okviru svog poslovanja HBOR podupire održivi razvitak Republike Hrvatske odnosno odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju okoliša te poticanje obnovljivih izvora energije ali i energetske učinkovitosti u skladu sa standardima Europske Unije. Tijekom 2007. godine HBOR je za infrastrukturne projekte te projekte zaštite okoliša, odobrio oko 500 milijuna kuna.

HBOR veliku važnost pridaje savjetovanju poduzetnika s ciljem postizanja što uspješnijih gospodarskih ulaganja. Ovakva vrsta pomoći prvenstveno je namijenjena početnicima i malim poduzetnicima. Tijekom cijele godine predstavnici HBOR-a su uz svoj redoviti rad, organizirali dodatne radionice i okrugle stolove u svim regijama Republike Hrvatske s ciljem upoznavanja korisnika o mogućnostima korištenja HBOR-ovih programa.

Ponosni smo što je HBOR postao prvi hrvatski dioničar u Europskom investicijskom fondu, a krajem godine i član Europske udruge javnih banaka. Na području međunarodne suradnje i razmjene iskustava svakako treba naglasiti i HBOR-ovu, sad već redovitu, međunarodnu konferenciju o poticanju izvoza u

Dubrovniku. Do sada smo potpisali 40 sporazuma o suradnji s izvoznim bankama i izvozno kreditnim agencijama, a tijekom izvještajne godine potpisali smo sporazume o suradnji s Japanskom bankom za međunarodnu suradnju te francuskom bankom BNP PARIBAS.

Uz uspjehe i nabrojena postignuća koja su obilježila 15. obljetnicu postojanja, ovu jubilarnu godinu pamtit ćemo i zbog prerane smrti dugogodišnjeg člana Uprave HBOR-a, gospodina Krešimira Leke. Uz izuzetan doprinos izgradnji HBOR-a, gospodin Leko bit će pamćen kao veliki stručnjak i učitelj više naraštaja mladih bankara, ali prije svega kao bliski kolega i prijatelj.

Vjerujem kako smo postignutim poslovnim rezultatima opravdali ukazano nam povjerenje te ćemo i dalje nastaviti poticati gospodarski razvitak s posebnim naglaskom na jačanje hrvatskih izvoznih mogućnosti te malog i srednjeg poduzetništva. I nadalje ćemo nastaviti skrbiti o ravnomjernom regionalnom razvitku, daljnjoj provedbi projekata vezanih uz zaštitu okoliša i energetiku. Zahvaljujem Predsjedniku i članovima Vlade Republike Hrvatske, Predsjedniku i članovima Nadzornog odbora, te Predsjedniku i uvažanim zastupnicima Hrvatskog Sabora na potpori i ukazanom povjerenju.

Zahvaljujem svim djelatnicima HBOR-a na predanom zajedničkom radu i zalaganju u ostvarenju dobrih poslovnih rezultata.

Predsjednik Uprave
Anton Kovačev

Uvod

Godišnje izvješće obuhvaća sažetak financijskih informacija, opis poslovanja te revidirana financijska izvješća zajedno s neovisnim revizorskim mišljenjem za godinu koja je završila 31. prosinca 2007. godine.

Pravni status

Godišnje izvješće uključuje godišnja financijska izvješća pripremljena sukladno Zakonu o računovodstvu te revidirana sukladno Međunarodnim revizijskim standardima.

Tečajna lista

U svrhu preračunavanja iznosa u stranim valutama u kunske iznose korišteni su sljedeći tečajevi HNB-a:

31.12. 2007.	1 EUR=7,325131 HRK	1 USD=4,985456 HRK
31. 12. 2006.	1 EUR=7,345081 HRK	1 USD=5,578401 HRK

Kratice

HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
KfW	Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)
CEB	Razvojna banka Vijeća Europe (Council of Europe Development Bank)
OECD	Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
HNB	Hrvatska narodna banka
UBAF	Francuska banka za poticanje međunarodne trgovine sa zemljama arapskog svijeta (Union de Banques Arabes et Françaises)
JBIC	Japanska banka za međunarodnu suradnju (Japan Bank for International Cooperation)
EIF	Europski investicijski fond (European Investment Fund)
EAPB	Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)
DEG	Njemačka razvojna banka (Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft)
EUR	euro

Osnovne informacije

Osnivanje

HBOR je osnovan 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). Izmjenama i dopunama Zakona u prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. U prosincu 2006. godine Hrvatski sabor je donio novi Zakon o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak koji je stupio na snagu 28. prosinca 2006. godine.

Strateški ciljevi

HBOR poslovanjem u okviru svojih ovlasti i nadležnosti potiče sustavni, održivi i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Glavni pravci aktivnosti

- financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva,
- financiranje infrastrukture,
- poticanje izvoza,
- potpora razvitku malog i srednjeg poduzetništva,
- poticanje zaštite okoliša,
- osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika.

Revizija

Reviziju poslovanja za 2007. godinu provelo je revizorsko društvo Ernst & Young d.o.o. i izrazilo pozitivno mišljenje.

Kreditni rejting:

- A1 rejting agencije Moody's
- BBB rejting agencije Standard & Poor's

Područni uredi

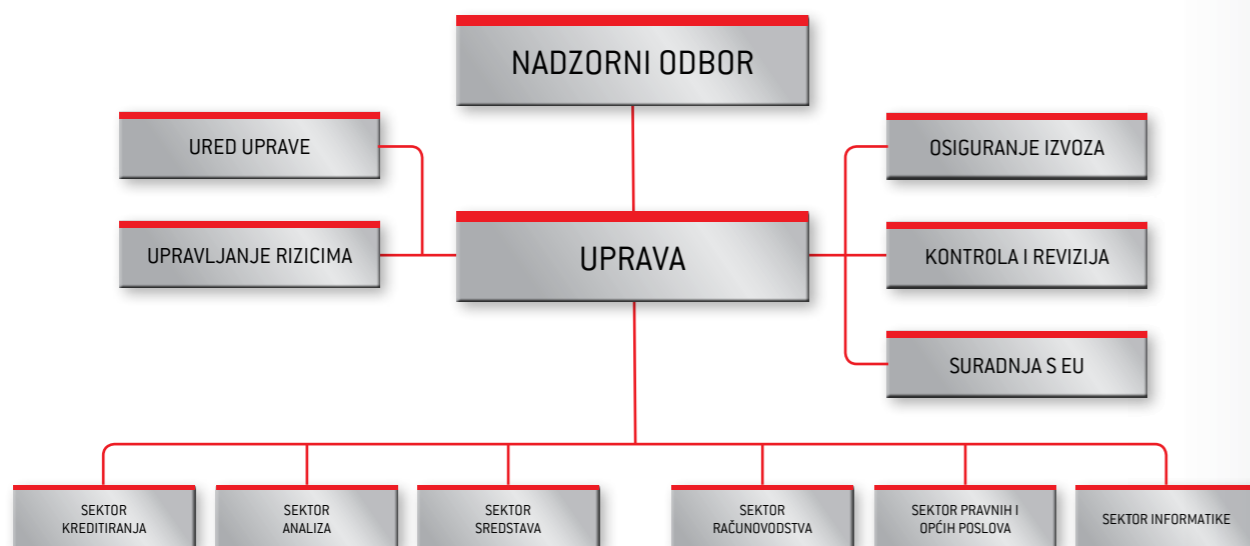
- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski kotar

Broj zaposlenih:

Na dan 31.12.2007. godine u HBOR-u je zaposleno 232 radnika.

Osnovne informacije

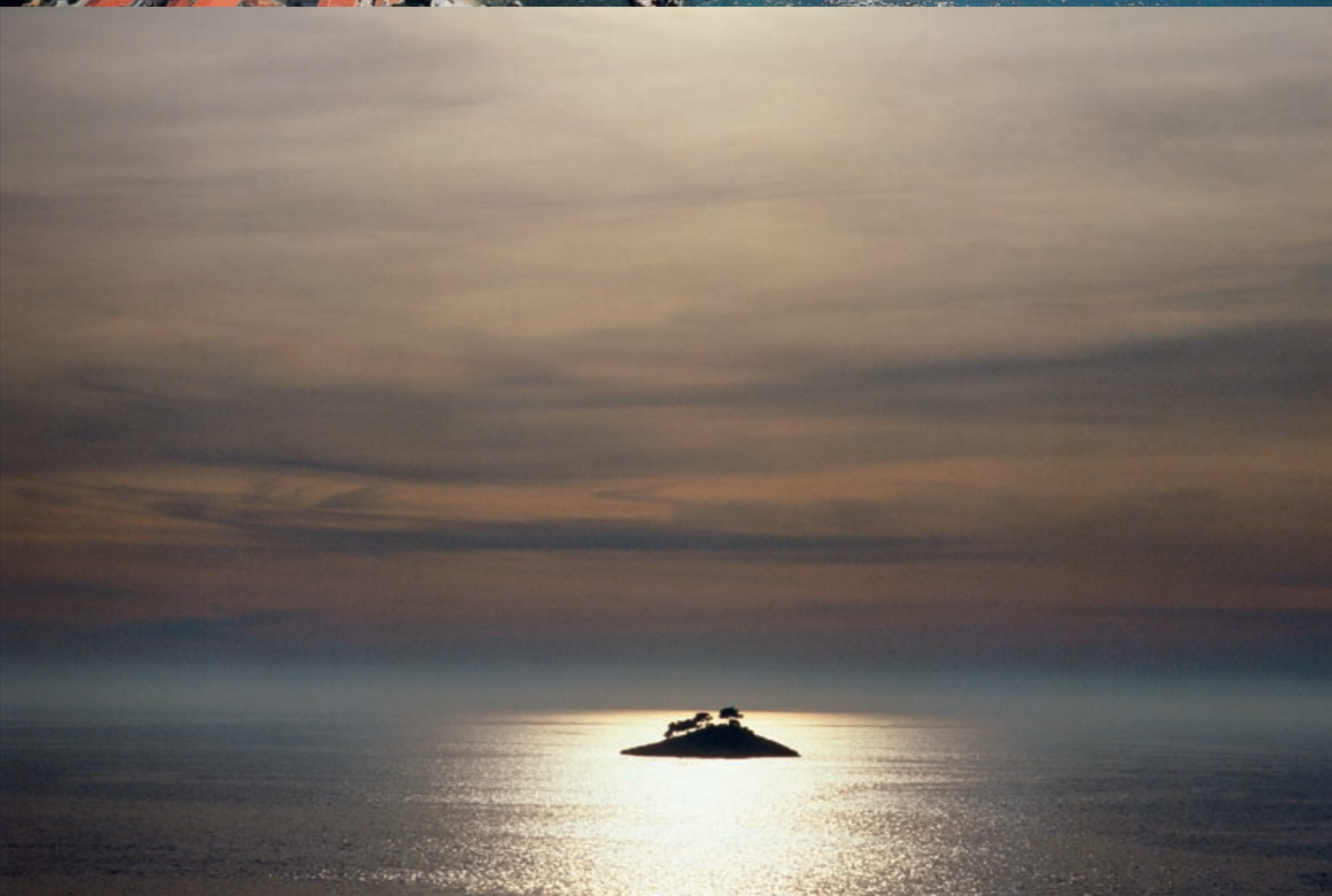
Organizacijska struktura HBOR-a:

OTVORIMO
VRATA HRVATSKE

TURIZAM

Turizam u Hrvatskoj nudi neiscrpne mogućnosti. Ulaganjem u djelatnost koja otvara vrata svijetu, HBOR utječe na razvoj malih, srednjih i velikih turističkih poduzeća, i to kroz povećanje kapaciteta smještaja, povećanje kategorizacije, podizanje razine usluge, a samim tim i produžetkom turističke sezone.

Korporativno upravljanje

HBOR sustavno prati najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

U HBOR-u se načela korporativnog upravljanja primjenjuju kroz:

Načelo javnosti poslovanja

- Godišnja financijska izvješća Banke utvrđuje Nadzorni odbor i podnose se na odobrenje Hrvatskom saboru
- Na Internet stranicama Ministarstva financija, Zagrebačke burze d.d. i HBOR-a redovito se objavljuju financijska izvješća Banke
- Godišnje se provodi ocjena rejtinga Banke od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poors, Moody's)
- Sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama godišnje se dostavljaju izvješća o zaprimljenim upitima o poslovanju Banke Središnjem državnom uredu

Nadzorni odbor HBOR-a, nadležnost, sastav

- Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova Banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnja financijska izvješća, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju
- Nadzorni odbor prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave
- Nadzorni odbor čini devet članova i to pet ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore
- Nadzorni odbor osnovao je Revizijski odbor u skladu sa Zakonom o reviziji

Uprava HBOR-a, nadležnost i sastav

- Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova
- Ovlaštenja Uprave: upravljanje i vođenje poslovanja HBOR-a, donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora
- Uprava se sastoji od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor, od kojih jednog imenuje za predsjednika Uprave. Mandat predsjednika i članova Uprave traje pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Uprava zastupa Banku skupno, po dva člana
- Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke osnovana su sljedeća tijela: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Kreditni odbor, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika i Komisija za likvidnost

Sustav unutarnjih kontrola

- S ciljem stalnog mjerenja, procjene i upravljanja svim rizicima kojima je HBOR u svom poslovanju izložen osnovana je samostalna, nezavisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima
- Provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju praćenja rizika i funkciju praćenja usklađenosti sa propisima i pravilima struke te primjenu unutarnjih politika i postupaka Banke, te postupke u svezi sprječavanja pranja novca provodi unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica

Korporativno upravljanje

- Radi usklađivanja poslovanja s propisima EU, u HBOR-u je ustrojena organizacijska jedinica, Suradnja s EU, čiji je glavni zadatak prilagodba poslovanja HBOR-a pravnoj stečevini EU

Suradnja Uprave i Nadzornog odbora HBOR-a

- Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku
- Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora

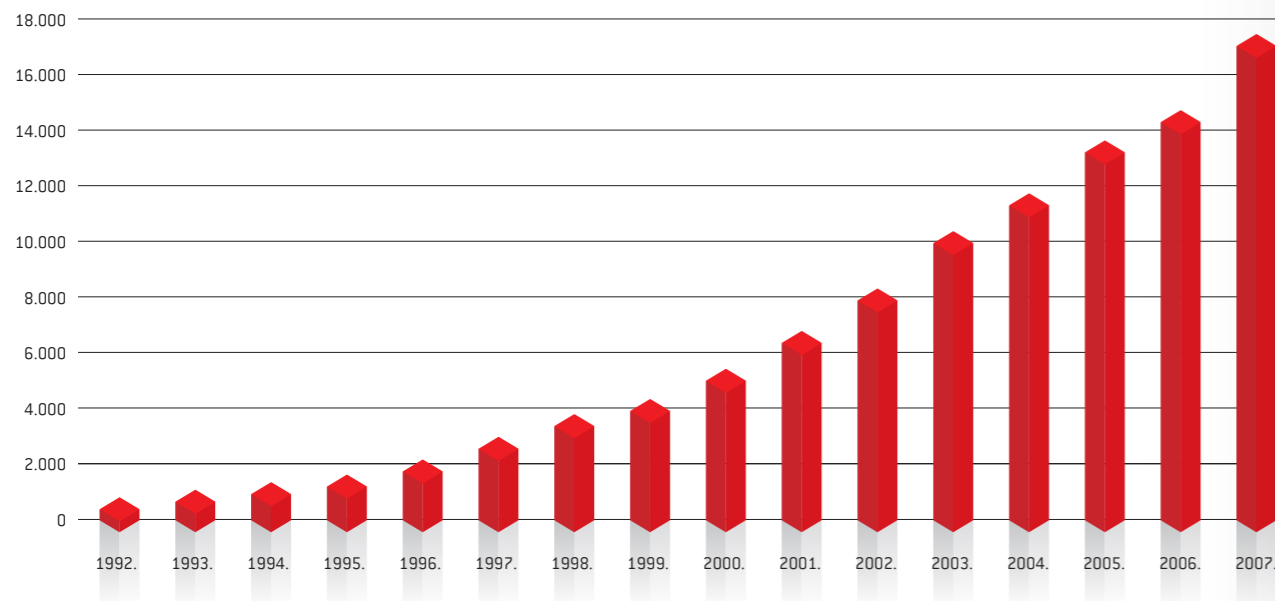
Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Izveštajna godina za Hrvatsku banku za obnovu i razvitak bila je od izrazitog značaja - osim što su ostvareni dobri poslovni rezultati, Banka je obilježila petnaest godina poslovanja.

Od početka rada pa do danas djelovanje HBOR-a bilo je usmjereno obnovi i razvitku hrvatskog gospodarstva te regionalnom usmjeravanju sredstava radi ujednačenog razvitka svih dijelova države, s naglaskom na poticanje razvoja područja od posebne državne skrbi i otoka. Na svom petnaestogodišnjem putu razvoja i rasta HBOR je prepoznao i podržao ključne projekte koji su bili nositelji gospodarskog napretka. Izgradnja infrastrukture, poticanje izvoza, podrška malom i srednjem

poduzetništvu, financiranje turizma, brodogradnje, kreditiranje poljoprivrednih programa, pronalazaka, zaštite okoliša, samo su dio aktivnosti kojima je Banka pratila i usmjeravala tijekom domaćeg gospodarstva. Svoje djelovanje HBOR danas provodi kroz 23 kreditna programa koje razvija samostalno, koristeći najbolja iskustva europskih i svjetskih razvojnih banaka s kojima dugotrajno i blisko surađuje. Tijekom petnaest godina rada Banka je podržala preko 36 tisuća projekata s iznosom od preko 60 milijardi kuna. Aktiva Banke je 1992. godine iznosila 335 milijuna kuna, a 2007. godina završena je s iznosom aktive od 17,4 milijarde kuna.

Aktiva u milijunima kuna:

U 2007. godini HBOR je nastavio sa započetim aktivnostima iz prethodnih godina ostvarujući ciljeve gospodarske politike Vlade Republike Hrvatske.

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

PREGLED KREDITNE AKTIVNOSTI HBOR-a U 2007. GODINI

(u milijunima)

	ODOBRENO	
	EURO	KUNA
GOSPODARSTVO	249	1.826
IZVOZ	469	3.435
INFRASTRUKTURA	66	487
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO	104	760
UKUPNO	888	6.508

■ MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO **11,7%**
■ GOSPODARSTVO **28,1%**
■ INFRASTRUKTURA **7,5%**
■ IZVOZ **52,7%**

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Malo i srednje poduzetništvo

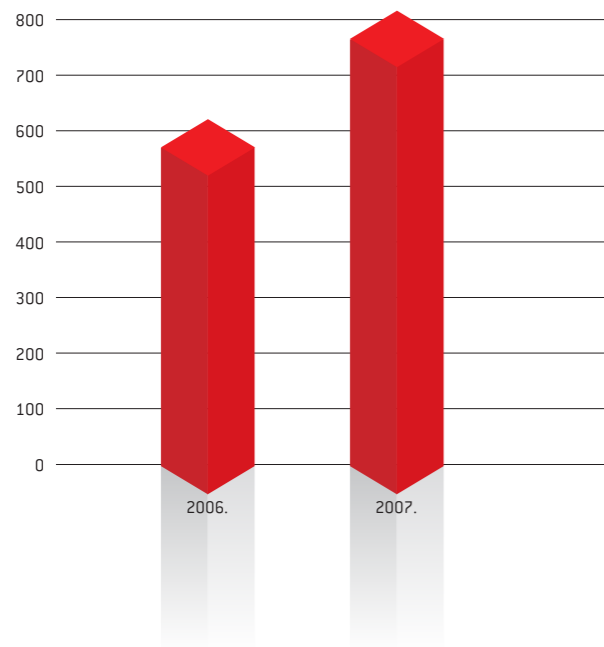
Cilj HBOR-a je poticanje razvitka malog i srednjeg poduzetništva, poljoprivrede i turizma, a kao razvojna banka posebnu pažnju posvećuje programima za kreditiranje poduzetnika početnika i inovatora. Unatoč izrazito visokoj rizičnosti, ovaj je segment nužan za porast konkurentnosti i razvitak gospodarstva.

Tijekom 2007. godine po posebnim programima za malo i srednje poduzetništvo (12 programa) odobreno je 760 milijuna kuna što predstavlja povećanje od 22% u odnosu na 2006. godinu.

Osim povećanog iznosa odobrenih kredita za ovaj segment gospodarstva zabilježeno je i povećanje od 20% broja odobrenih kredita. Kada bi se uzeli u obzir krediti za malo i srednje

poduzetništvo po svim HBOR-ovim programima u 2007. godini (ukupno 23 kreditna programa) dolazi se do iznosa od oko 3 milijarde kuna kredita. S ciljem još snažnije podrške HBOR je u listopadu 2007. godine uveo nove kategorije korisnika i snizio kamatne stope. Ovom izmjenom pravo na ugovaranje kamatne stope od 4% ostvarili su svi mali i srednji poduzetnici. Korisnici koji ulažu u brdsko-planinska područja također ostvaruju pravo ugovaranja kamatne stope u visini 4% godišnje, odnosno 2% godišnje ukoliko ispunjavaju i kriterij tržišne konkurentnosti. Nova kategorija korisnika su i poduzetnici koji ulažu u ribarstvo te isto tako ostvaruju pravo ugovaranja kamatne stope u visini 4% godišnje, odnosno 2% godišnje ukoliko ispunjavaju i kriterij tržišne konkurentnosti.

Malo i srednje poduzetništvo u milijunima kuna:

Poljoprivreda

U poticanju poljoprivredne proizvodnje kroz Program kreditiranja poljoprivrede i ujednačenog razvoja u 2007. godini odobreno je oko 130 milijuna kuna kredita. HBOR se u posljednje tri godine uključio i u provedbu operativnih programa Vlade Republike Hrvatske te je započeo s provedbom kreditiranja razvitka dugogodišnjih nasada, govedarske proizvodnje, svinjogojstva, proizvodnje kulena, obnove i modernizacije ribolovne flote, povrčarstva i povrtlarstva. Za ove namjene do kraja 2007. godine odobreno je preko 650 milijuna kuna.

Kreditnim sredstvima u iznosu od 30 milijuna kuna namijenjenim za podizanje dugogodišnjih nasada u 2007. godini zasadeno je 209 ha novih nasada voćnjaka, vinograda i maslinika. Iznosom od 109 milijuna kuna podržana je izgradnja i modernizacija preko 50 farmi goveda ukupnog kapaciteta 2.480 stajnih mjesta. Sedam korisnika HBOR-ovih kredita nalaze se među 50 najvećih proizvođača mlijeka u Republici Hrvatskoj. Za potrebe poticanja svinjogojске proizvodnje odobreno je 47 milijuna kuna s ciljem uspostavljanja specijaliziranih obiteljskih farmi za proizvodnju svinja, koje će po veličini, tehnološkom procesu proizvodnje, kvaliteti proizvoda te ekološkim standardima biti konkurentne i profitabilne u uvjetima otvorenog tržišta. Dvoje korisnika HBOR-ovih kredita ishodilo je Odluku SAPARD Agencije o sufinanciranju projekta u okviru Mjere I (ulaganja u poljoprivredna gospodarstva - Sektor mesa) za projekte „Izgradnja i opremanje objekta za uzgoj muznih krava“ i „Izgradnja svinjogojске farme“. Za spomenute projekte SAPARD Agencija donijela je odluke o dodjeli nepovratnih sredstava iz SAPARD Programa u ukupnom iznosu od 2,5 milijuna kuna po projektu što je najveći mogući iznos.

Tijekom 2007. godine HBOR je započeo s provedbom tri nova kreditna programa namijenjena malim i srednjim poduzetnicima - Program kreditiranja seoskog turizma, Program mikrokreditiranja i Program kreditiranja podređenim dugom.

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

S provedbom kreditiranja seoskog turizma Banka je započela s ciljem proširenja turističke ponude u kontinentalnom djelu Republike Hrvatske. Uz poboljšanje kvalitete života na selu, turistička ponuda se uvodi kao dopunska aktivnost poljoprivrednim gospodarstvima, a program kreditiranja provodi se temeljem programskih smjernica rada Vlade Republike Hrvatske i razvojne strategije turizma Republike Hrvatske, Ministarstva turizma. Kamatna stopa za korisnika kredita je fiksna 8% godišnje, a Ministarstvo subvencionira kamatnu stopu korisniku kredita s fiksnih 6% godišnje pa ista u konačnici za krajnjeg korisnika iznosi 2% godišnje.

Program mikrokreditiranja uveden je s ciljem financiranja mikro poduzetnika te malih i srednjih poduzetnika u svrhu samozapošljavanja, osnivanja obrta i trgovačkih društava, modernizacije i proširenja već postojećeg poslovanja te povećanja broja novih radnih mjesta. Program mikrokreditiranja i kreditiranja mikro poduzetnika osmišljen je i provodi se u suradnji s KfW-om, CEB-om i Europskom komisijom koja sa bespovratnim sredstvima sudjeluje u provedbi ove kreditne linije.

Za potrebe kreditiranja novih projekata velikih razvojnih mogućnosti kod kojih su investitori suočeni s problemom nedostatnog kapitala i instrumenata osiguranja, HBOR je osmislio Program kreditiranja podređenim dugom. U financiranju sudjeluju sam investitor, poslovna banka i HBOR, pri čemu HBOR za osiguranje ima zalog na nekretninama /pokretninama iza zaloga provedenog u korist poslovne banke.

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Infrastruktura i zaštita okoliša

U okviru svog djelovanja HBOR nastoji podupirati održivi razvoj Republike Hrvatske koji podrazumijeva odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju kvalitete okoliša te poticanje uvođenja obnovljivih izvora energije i postizanje energetske učinkovitosti u skladu sa standardima EU.

Tijekom 2007. godine HBOR je nastavio s aktivnostima na poticanju ulaganja u infrastrukturne projekte, projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljive izvore energije za koje je odobreno oko 487 milijuna kuna.

Krajem prošle godine s njemačkom razvojnom bankom KfW potpisan je Ugovor o zajmu u visini od 19,5 milijuna eura za financiranje Programa energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Osnovni cilj Programa je poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije s ciljem doprinosa zaštiti klime kao i povećanja sigurnosti opskrbe energijom. Program je namijenjen financiranju investicija u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitost kroz odobravanje kredita bilo izravno putem HBOR-a ili posredstvom poslovnih banaka.

U srpnju 2007. godine stupili su na snagu podzakonski akti za obnovljive izvore energije što je ključan čimbenik i za uspješni nastavak HBOR-ovih aktivnosti na Projektu obnovljivih izvora energije. Pored pružanja podrške ustanovama za razvoj tržišta obnovljivih izvora energije, u okviru ovog projekta omogućeno je i kreditiranje poduzetnika i javnog sektora kroz Program kreditiranja pripreme projekata obnovljivih izvora energije.

HBOR-ova uloga značajna je i u Programu izdavanja bankarskih garancija u okviru Projekta energetske učinkovitosti. Republici

Hrvatskoj je, putem Međunarodne banke za obnovu i razvoj te Programa Ujedinjenih naroda za razvoj, Globalni fond za okoliš odobrio Darovnicu za razvoj Projekta energetske učinkovitosti u ukupnom iznosu od 11,4 milijuna američkih dolara.

Cilj projekta je uklanjanje prepreka u primjeni ekonomski isplativih tehnologija i postupaka poboljšanja energetske učinkovitosti, te razvoj tržišta roba i usluga za energetske učinkovitost. U okviru provedbe projekta HBOR-u je povjerena uloga Provedbene agencije za Program izdavanja bankarskih garancija koja raspolaže sredstvima Darovnice u ukupnom iznosu od 2,6 milijuna američkih dolara. Svrha Programa je pružanje potpore domaćim poslovnim bankama za financiranje ulaganja u projekte koji za cilj imaju uštedu energije, jačanje ekonomske snage i konkurentnosti hrvatskih poduzeća, te razvoj energetskog tržišta Republike Hrvatske.

U protekloj godini HBOR se pridružio i dvjema grupacijama unutar Financijske inicijative Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša. Riječ je o grupacijama "Klimatske promjene" te "Središnja i Istočna Europa". Navedene grupacije osnovane su s ciljem utvrđivanja uloge financijskog sektora u ublažavanju klimatskih promjena te prilagodbi novim zahtjevima u sprječavanju emisije stakleničkih plinova. Važnost ovog pridruživanja jest i u informiranju financijskog i industrijskog sektora, donositelja odluka, kao i najšire javnosti o globalnim i regionalnim izazovima klimatskih promjena te podupiranje i proširivanje prakse održivog financiranja u Središnjoj i Istočnoj Europi. To je moguće kroz podizanje svijesti o povezanosti zaštite okoliša i financiranja investicija.

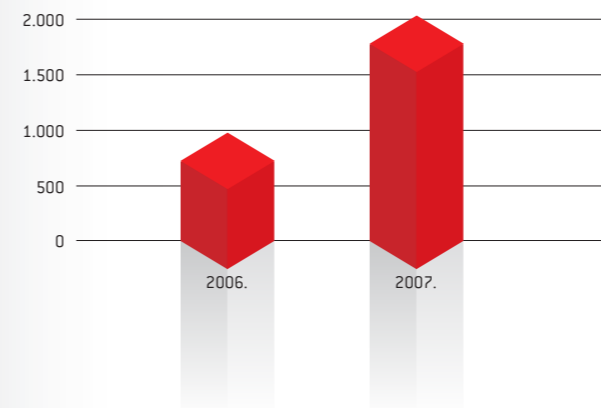
Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Gospodarstvo

Kreditiranjem velikih gospodarskih subjekata HBOR nastoji izravno utjecati na jačanje konkurentnosti hrvatskih gospodarstvenika te širenje opsega postojećih poslovnih aktivnosti. Sredstva su namijenjena financiranju modernizacije proizvodnje, uvođenju novih tehnologija i proizvoda te izgradnji novih proizvođačkih kapaciteta.

Tijekom 2007. godine odobreno je više od 1,8 milijardi kuna kredita koji su većinom usmjereni u sektor proizvodnje hrane i pića (25%), poljoprivrede i ribarstva (16%), proizvodnje proizvoda od metala (9%), proizvodnje kemikalija i kemijskih proizvoda (7%), te izdavačke i tiskarske djelatnosti (5%).

Kreditiranje velikih gospodarskih subjekata u milijunima kuna:

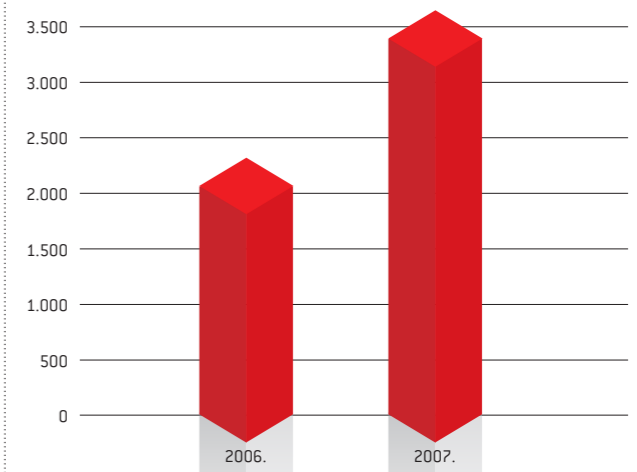
Kreditiranje izvoza

Pridonoseći razvoju konkurentnosti hrvatskih poduzetnika, HBOR izravno utječe na njihovu uspješnost kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu. Na području poticanja izvoza HBOR je razvio učinkovit sustav financijske potpore konkurentan ostalim zapadnoeuropskim zemljama. U procesu stvaranja hrvatskog izvoznog proizvoda, HBOR sudjeluje u svim dijelovima - od pripreme proizvodnje do ostvarenja naplate izvoznog posla.

Kao potvrdu svoje uloge hrvatske izvozne banke, HBOR je potpisao Sporazume o suradnji s vodećim izvoznim bankama i izvozno-kreditnim agencijama. Na taj način potiče se suradnja kod zajedničkog izlaska na treća tržišta te jača potpora hrvatskim izvoznicima.

I u 2007. godini Banka je nastavila pružati snažnu podršku hrvatskim izvoznicima kako kroz svoje kreditne programe tako i izdavanjem bankarskih garancija. Za potrebe izvoza odobreno je preko 3,4 milijarde kuna kredita i izdano izvoznih garancija u vrijednosti od 248 milijuna kuna.

Kreditiranje izvoza u milijunima kuna:

Kao i dosadašnjih godina, najtraženiji program je bio Program pripreme izvoza po kojemu je odobreno 293 kredita u vrijednosti od 2,1 milijardu kuna.

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

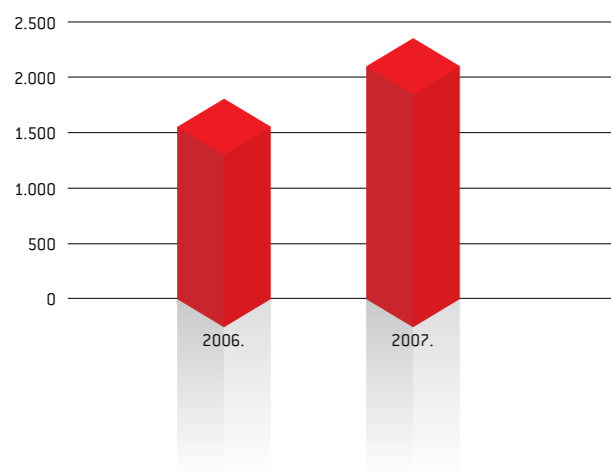
Osiguranje naplate izvoznih potraživanja

HBOR kao državna izvozno kreditna agencija, u ime i za račun Republike Hrvatske osigurava izvozne transakcije od neutrživih rizika. Neutrživi rizici u Republici Hrvatskoj obuhvaćaju komercijalne i političke rizike bez obzira na ročnost i zemlju izvoza budući privatno tržište osiguranja potraživanja nije potpuno razvijeno.

Udio izvoznog prometa osiguran kroz HBOR-ove programe osiguranja izvoza u ukupnom izvozu Republike Hrvatske bilježi porast sa 2,5 % u 2006. na 3,1% u 2007. godini.

Tijekom 2007. godine obujam ukupno osiguranog izvoznog prometa iznosio je 2,05 milijardi kuna što čini povećanje od 34% u odnosu na prethodnu godinu.

Osiguran izvozni promet u milijunima kuna:

U dijelu kratkoročnog izvozno kreditnog osiguranja zamjetan je porast od 36% (1,5 milijardi kuna) u odnosu na 2006. godinu, dok je porast u dijelu srednjoročno-dugoročnog osiguranja iznosio 29% (529 milijuna kuna). Odobreno je ukupno 839 zahtjeva za osiguranje, što predstavlja povećanje od 27% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna neto naplaćena premija iznosila je 27,6 milijuna kuna što čini porast od 135% u odnosu na 2006. godinu.

Stalni porast u dijelu osiguranja izvoznih poslova rezultat je porasta osviještenosti poduzetnika o pokriću rizika koji se javljaju na izvoznim tržištima, sve većom potražnjom poslovnih banaka za ovom vrstom kolaterala kao i stalne prilagodbe HBOR-a potrebama izvoznika i svjetskoj praksi.

Najznačajnija tržišta po izloženosti izvozno-kreditnog osiguranja na kraju 2007. godine su Albanija, Rusija, Bosna i Hercegovina, Alžir, Njemačka, Libija i Rumunjska. Osim navedenih zemalja HBOR je odobrio osiguranje za izvozne projekte i u Siriji, Bjelorusiji, Alžiru i Srbiji.

OTVORO
HRVATSKU SVIJETU
RIMO

IZVOZ

Kao izvozna banka, HBOR je razvio niz programa namijenjenih izvoznicima u cilju omogućavanja njihove ravnopravne utakmice na međunarodnom tržištu. Svojim programima daje potporu domaćim poduzetnicima u svim fazama izvoza, počevši od pregovaranja izvoznog posla pa do konačne naplate ostvarenog izvoza.

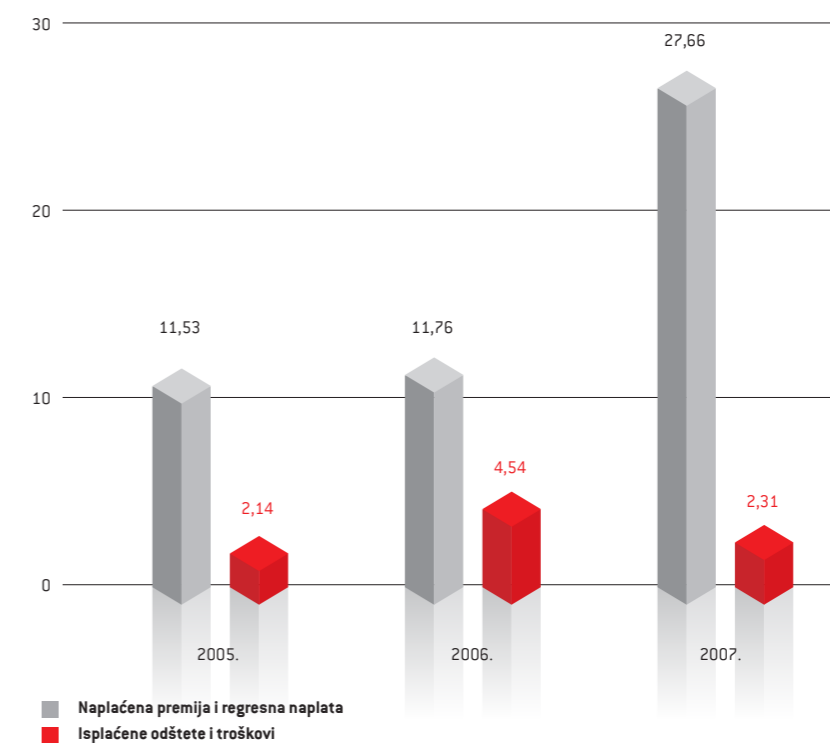
Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Jedan od važnijih projekata u kojima je kroz osiguranje sudjelovao HBOR u 2007. godini je „Izgradnja 400 kV dalekovoda Tirana - Podgorica, uključujući trafo stanicu Elbasan i Podgorica” u vrijednosti od 42 milijuna eura koji je putem međunarodnog natječaja ugovorio Dalekovod d.d. Projekt je financiran kreditom njemačke razvojne banke KfW, a HBOR se uključio kroz osiguranje kredita kupcu te time omogućio uspješno ostvarenje značajnog izvoznog posla.

Tijekom 2007. godine isplaćeno je 9 odšteta u ukupnom iznosu od 1,9 milijuna kuna te su istovremeno osiguranicima nadoknađeni troškovi regresne naplate u iznosu od 0,4 milijuna kuna.

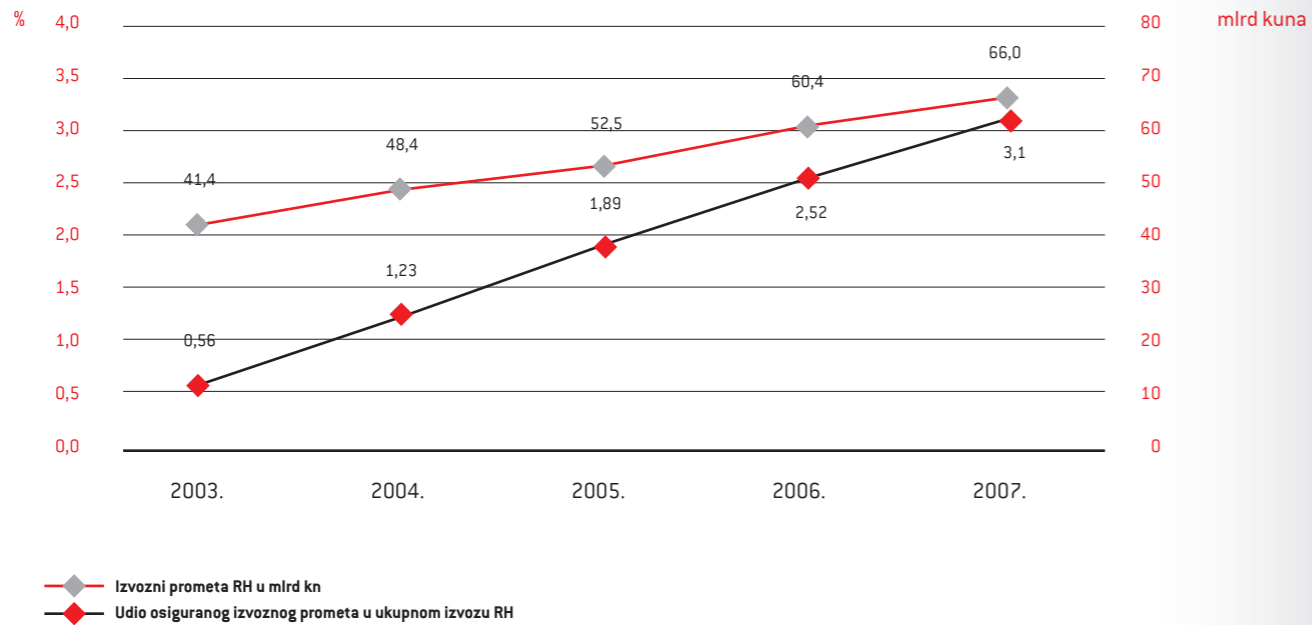
Od ostalih aktivnosti u 2007. godini, posebno valja istaknuti daljnje usklađivanje poslova izvozno-kreditnog osiguranja HBOR-a s pravnom stečevinom EU te organizacijsko unapređenje poslovanja sukladno praksi ostalih izvozno-kreditnih agencija u svijetu.

Premije i odštete u milijunima kuna:

Opis poslovanja HBOR-a u 2007.

Udio osiguranog izvoznog prometa u ukupnom izvozu RH:

Tijekom idućeg razdoblja HBOR planira odvojiti poslove osiguranja utrživih rizika od poslova u ime i za račun Republike Hrvatske u posebno društvo. HBOR će u dijelu osiguranja u ime i za račun RH razvijati postojeće i uvesti nove proizvode za potrebe malih i srednjih poduzeća te proizvod osiguranja garancija.

Pribavljanje sredstava

Tijekom 2007. godine, HBOR je na financijskim tržištima pribavio ukupno 434,5 milijuna eura.

U lipnju 2007. godine Banka je izdala euroobveznice u iznosu od 250 milijuna eura s rokom dospeljeća 10 godina. Organizatori izdanja bili su Deutsche Bank i UBS. Pribavljena sredstva korištena su za financiranje kreditnih programa HBOR-a.

U listopadu 2007. godine zaključen je Globalni kredit II s EIB-om u iznosu od 40 milijuna eura za financiranje malog i srednjeg poduzetništva te projekata zaštite okoliša, uštede energije i infrastrukture.

Suradnja s posebnim financijskim institucijama nastavljena je i u studenom

2007. godine zaključenjem ugovora s KfW-om u iznosu od 19,5 milijuna eura za financiranje projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Istog mjeseca, HBOR i konzorcij banaka Bank Austria Creditanstalt AG, Commerzbank AG, Dresdner Kleinwort - sektor investicijskog bankarstva Dresdner Bank AG, DZ Bank AG, Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG i Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG potpisali su Ugovor o kreditu u iznosu od 110 milijuna eura. Kredit je odobren na rok od pet godina. Sredstva ovog kredita također su bila namijenjena financiranju programa kreditiranja HBOR-a.

U prosincu 2007. godine, HBOR je zaključio

još jedan ugovor s KfW-om u iznosu od 15 milijuna eura s ciljem poticanja financiranja projekata mikro poduzetnika te malih i srednjih poduzetnika.

Zbog izuzetnog značaja razvoja suradnje HBOR-a sa posebnim financijskim institucijama, naredno razdoblje obilježit će nastavak suradnje sa CEB-om, EIB-om i KfW-om te ostalim sličnim financijskim institucijama. Trenutno je u pripremi potpisivanje nekoliko novih ugovora o kreditu s naglaskom na poticanje razvitka malog i srednjeg poduzetništva te infrastrukture u Republici Hrvatskoj.

Upravljanje rizicima

32

Temeljem Zakona o HBOR-u, Banka je dužna rizike u poslovanju svoditi na najmanju mjeru rukovodeći se načelima bankarskog poslovanja. U svakodnevnom poslovanju Banka upravlja kreditnim, tržišnim i operativnim rizicima putem politika, procedura, limita, odbora te kontrola.

Za mjerenje i praćenje rizika Banka koristi različite metode mjerenja bazirane na povijesnim podacima, planovima poslovanja, tržišnim uvjetima te specifičnostima Banke kao posebne financijske institucije. Strategija upravljanja rizicima Banke usmjerena je na pripreme za primjenu naprednih metoda izračuna kapitalnih zahtjeva za rizike prema preporukama „Basel II“, za svako područje rizika zasebno, uvažavajući preporuke i podzakonske akte Hrvatske narodne banke te dobre bankarske prakse.

Uprava Banke vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja. U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka koje snose rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika. Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće kao osiguranje od kreditnog

rizika, Banka pribavlja garanciju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo te ostale prvorazredne garancije i jamstva. Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja. Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je raspoređen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa Banka nastoji izbjeći pretjeranu koncentraciju kreditnog rizika i ravnomjerno razviti geografska područja Republike Hrvatske u skladu s državnim strategijom razvoja pojedinih djelatnosti.

Kao tehniku upravljanja tržišnim rizicima Banka koristi promjenu jednog ili više faktora rizika te procjenu potencijalnih učinaka pojedinih događaja na financijsko stanje. Tehnika se primjenjuje kroz analizu scenarija i analizu osjetljivosti u uvjetima stresa i redovnog poslovanja.

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću

likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za namjenske isplate po odobrenim kreditima.

Banka kamatnim rizikom upravlja na način praćenja usklađenosti kamatnih stopa aktive i pasive putem analize kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa i prikazuje osjetljivost Banke na te promjene. U fazi izrade je i VaR model (varijančno-kovarijančna metoda), koji će biti podloga za donošenje još kvalitetnijih odluka vezanih za upravljanje kamatnim rizikom.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka koristi metodologiju izračuna propisanu od strane HNB-a, jednostavnu metodu izračuna vrijednosti i prilagođenu delta metodu. HBOR većinu svojih kredita plasira uz valutnu klauzulu i na taj način, u kumulativu, štiti se od izloženosti valutnom riziku.

Operativni rizik HBOR nastoji svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informatičkog sustava. Banka primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informatičkim sustavom. Stalnim edukacijama djelatnika, praćenjem učestalosti pogrešaka i prevencijom nastoji se smanjiti izloženost ovom riziku.

33

Sustav unutarnjih kontrola i unutarnja revizija

Kontrola i revizija dio je sustava unutarnjih kontrola HBOR-a zadužena za praćenje ukupnog poslovanja temeljenog na zakonitosti, primjeni računovodstvenih i drugih standarda i postupaka te pridržavanju poslovnih politika, internih procedura, metodologija i akata. Kontrola i revizija organizacijski je nezavisna i samostalna u obavljanju

poslova te samostalno određuje način rada, izvještavanja, nalaza, mišljenja i preporuka rukovodeći se pri tome Hrvatskim standardima interne revizije. Za svoj rad odgovara izravno Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru HBOR-a koje izvještuje tromjesečno odnosno polugodišnje. O obavljenim kontrolama tijekom 2007. godine izrađena su

pojedinačna izvješća koja su predočena Upravi u okviru redovitog izvještavanja.

Tijekom 2007. godine djelatnici Kontrole i revizije pristupili su novoosnovanim strukovnim institucijama - Revizorskoj komori i Hrvatskom institutu internih revizora.

Ostale aktivnosti

Međunarodna konferencija o poticanju izvoza koju je HBOR u rujnu 2007. godine, tradicionalno, već šesti put organizirao u Dubrovniku, okupila je stručnjake iz zemlje i svijeta koji se bave problematikom izvoza. Konferencija je potaknula raspravu o utjecaju globalizacije na tijekove međunarodne suradnje i razmjene roba i usluga te oblicima podrške koje nude izvozno-kreditne agencije. Posebno je naglašena nužnost poticanja inovativnog poduzetništva, jačanje veza izvoznika i diplomacije, te uključivanje izvozno-kreditnih agencija u same početke pregovora vezanih za dogovaranje izvoznih projekata.

Tijekom konferencije potpisan je Ugovor

o kreditu HBOR-a, UniCredit Zagrebačke banke d.d. Mostar i Zagrebačke banke d.d. Zagreb kao kreditora i JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. iz Mostara kao korisnika kredita. S ciljem širenja međunarodne suradnje na konferenciji je potpisan i Sporazum o suradnji između HBOR-a i francuske banke BNP PARIBAS. Slijedom uspješno započete suradnje na HBOR-ovoj petoj izvoznoj konferenciji, u travnju 2007. godine, potpisan je Sporazum o suradnji s UBAF-om, francuskom bankom čiji je osnovni cilj poticanje i financiranje međunarodne trgovine sa zemljama arapskog svijeta. Osim spomenutih sporazuma HBOR je tijekom izvještajne godine potpisao i

sporazum s JBIC-om.

S ciljem stvaranja preduvjeta za povezivanje teorijskih i iskustvenih saznanja na području financiranja malog i srednjeg poduzetništva, HBOR je u rujnu 2007. potpisao Ugovor o suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Splitu. Potpisanim ugovorom utvrđene su smjernice suradnje koje uključuju istraživanja na području financiranja malog i srednjeg poduzetništva, objavu rezultata tijekom godišnjih skupova te suradnju i razmjenu iskustava drugih sudionika uključenih u financiranje malog i srednjeg poduzetništva.

Prvi rezultat ovog Ugovora je Prva konferencija o financiranju malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj održana u studenom u Splitu. U radu konferencije sudjelovali su brojni znanstvenici, poduzetnici, predstavnici Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatske gospodarske komore, poslovnih banaka, te agencija i razvojnih centara. Rezultat Prve konferencije o financiranju malih i srednjih poduzetnika bile su i Preporuke za djelovanje, koje su upućene nadležnim ministarstvima, jedinicama lokalne i regionalne samouprave, gospodarskoj i obrtničkoj komori te ostalim relevantnim financijskim institucijama.

HBOR je u 2007. godini postao dioničar EIF-a. Kao dioničar EIF-a, HBOR nastavlja daljnju uspješnu suradnju s EIB grupom, a članstvo u Fondu omogućuje daljnje stjecanje novih znanja i iskustava koja su neophodna u razvijanju novih te unapređenju postojećih načina financijske potpore koju HBOR pruža sektoru malog i srednjeg poduzetništva.

Obilježavanje 15. godine poslovanja

Sukladno svojoj ulozi kako u gospodarskom životu Republike Hrvatske, tako i u društveno odgovornom poslovanju HBOR je obilježio 15. godinu poslovanja nizom aktivnosti.

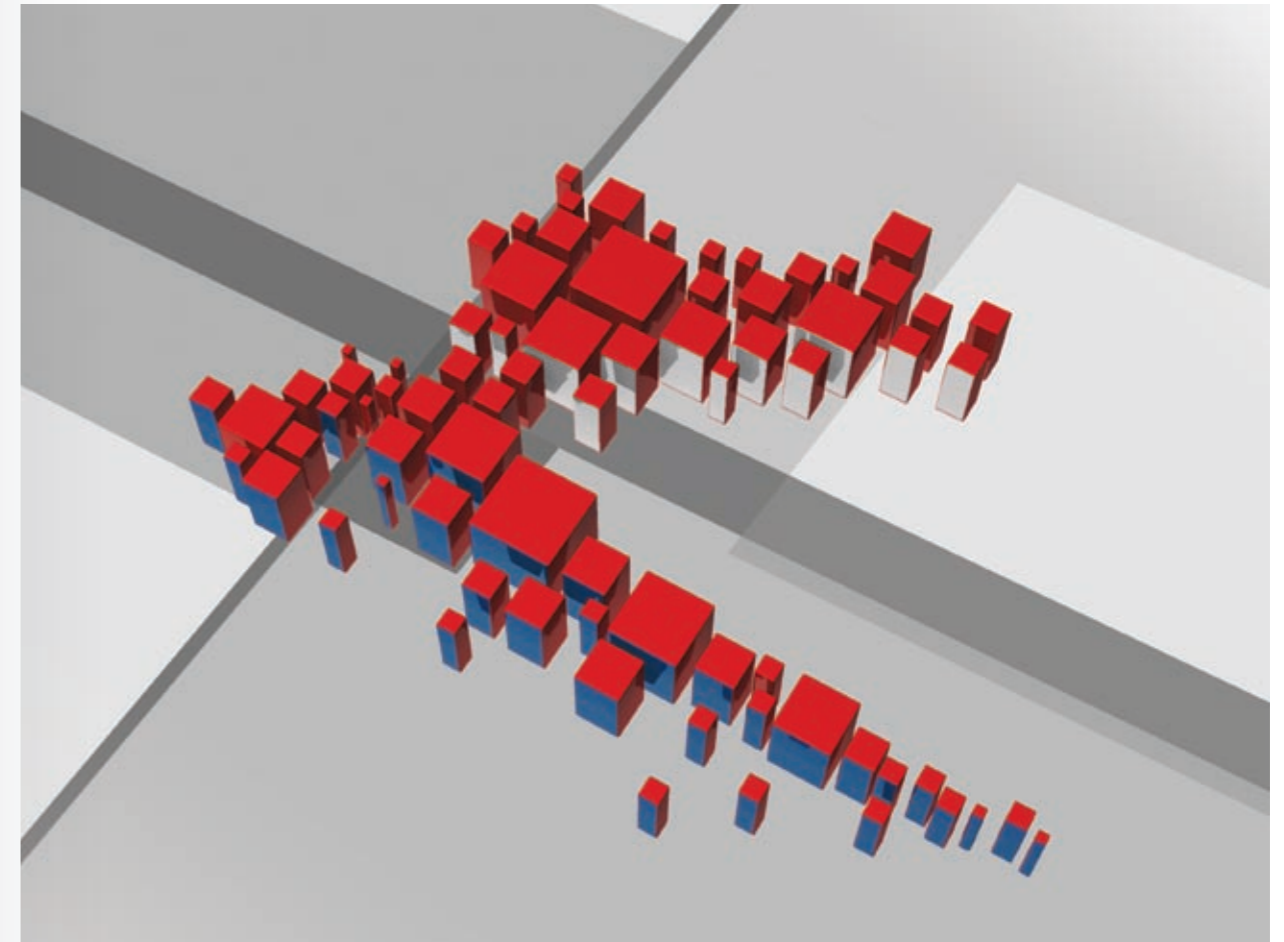
Pomagati drugima, a pogotovo djeci bila je nit vodilja humanitarne akcije obnove Područne škole „Zagorje“ u Gornjem Zagorju. Ideja koja je začeta u HBOR-ovom Odjelu ljudskih potencijala naišla je na veliko razumijevanje i podršku Uprave i svih djelatnika banke. Djelatnici HBOR-a, njih 160, oličili su unutrašnjost škole te oslikali šesnaest metara dug zid u školskom dvorištu. Uz navedeno, HBOR je školi donirao računala i pripadajuću opremu kojima su HBOR-ovi informatičari uredili informatički kabinet, a dobrovoljnom akcijom sakupljanja knjiga obogaćena je i oplemenjena školska knjižnica.

Svečana sjednica Nadzornog odbora, na kojoj je sudjelovao i predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr.sc. Ivo Sanader održana je 12. lipnja 2007. upravo na dan osnivanja Banke.

Tijekom izvještajne godine HBOR je postao članom udruge europskih javnih banaka EAPB-a kao prva financijska ustanova iz Hrvatske. Ova udruga osnovana je 2000. godine kao jedna vrsta odgovora na složenost europskog zakonodavstva na području pružanja financijskih usluga i nadzora banaka, a osnovni cilj je izravno zagovaranje interesa svojih članica uz redovito izvještavanje i savjetovanje članica o mogućim financijskim, političkim ili zakonodavnim mjerama koje utječu na njihovo poslovanje. EAPB prikuplja mišljenja svojih članica o pojedinim zakonima i prijedlozima izmjena te o tome izvještava zakonodavna tijela EU. Članstvo u EAPB-u HBOR-u će omogućiti aktivno sudjelovanje u oblikovanju i donošenju propisa i akata koji imaju izravan utjecaj na financijski i bankarski sustav u EU, a time i u Republici Hrvatskoj.

Središnja proslava na kojoj su, uz predsjednika Republike Stjepana Mesića i predsjednika Hrvatskog sabora Vladimira Šeksa te predsjednika NO HBOR-a Ivana Šukera i izaslanika predsjednika Vlade, sudjelovali mnogi uvaženi predstavnici gospodarskog i političkog života Hrvatske te predstavnici stranih banaka i institucija, održana je 14. lipnja 2007. godine u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu.

Tijekom cijele godine provodila se akcija „15 radionica za 15 godina“ u sklopu koje su predstavnici HBOR-a uz svoj redoviti rad organizirali dodatne radionice i okrugle stolove diljem Republike Hrvatske s ciljem lakšeg pristupa informacijama o mogućnostima korištenja HBOR-ovih programa.

Financijsko poslovanje u 2007. godini

38

Ukupna bilančna suma na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 17.402,1 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine povećana za 17 %.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 609,3 milijuna kuna i čini 3% ukupne aktive.

Kreditni bankama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti na dan 31. 12. 2007. godine iskazani su u iznosu od 16.456,3 milijuna kuna te čine 95% ukupne aktive, a u odnosu na početak godine veći su za 17 %.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 18.269,2 milijuna kuna i veći su za 16 % u odnosu na početak godine.

Plasmani bankama po osnovi kreditnih aktivnosti povećani su za 31 % bruto u odnosu na početak godine što je najvećim dijelom rezultat isplata po programima kreditiranja gospodarstva, pripreme i naplate izvoznih poslova i turističkog sektora.

Plasmani ostalim korisnicima smanjeni su za 2 % bruto.

Imovina koja se drži do dospelosti

Imovinu koja se drži do dospelosti čine amortizirajuće obveznice Republike Hrvatske primljene u zamjenu za nenaplaćena potraživanja.

Ova imovina smanjena je u odnosu na početak godine za 48% zbog naplate o dospelosti.

Imovina raspoloživa za prodaju

Imovinu raspoloživu za prodaju čine prvenstveno dužnički i manjim dijelom vlasnički vrijednosni papiri.

Ova stavka je iskazana u iznosu od 191,2 milijuna kuna i manja je za 15 % u odnosu na početak godine, najvećim dijelom zbog

dospelosti obveznice Ministarstva financija RH u iznosu od 5,0 milijuna EUR.

Na smanjenje ove stavke dodatno su utjecali kretanje tečaja i „fair“ vrijednosti vrijednosnih papira na domaćem tržištu kapitala, a učinci navedenih kretanja priznaju se u računu dobiti i gubitka i na kapitalu.

U 2007. godini HBOR je stekao pet dionica EIF-a, a uplaćeni iznos predstavlja 20 % nominalne vrijednosti kupljenih dionica, dok je preostalih 80 % evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u, u iznosu od 4,0 milijuna EUR.

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva sastavni su dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika te su po trošku stjecanja iskazana u iznosu od 26,2 milijuna kuna (u 2006. godini 28,3 milijuna kuna).

Vrijednost ulaganja ispravljena je u 100%-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

U 2007. godini obavljena je prodaja udjela jednog društva u iznosu od 2,1 milijuna kuna.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 11.622,7 milijuna kuna i čini 67 % ukupne pasive.

Ukupne obveze povećane su za 21 % u odnosu na početak godine zbog novih zaduženja HBOR-a u inozemstvu:

- izdanja emisije euroobveznica u iznosu od 250,0 milijuna EUR i
- kreditnog zaduženja u iznosu od 110,0 milijuna EUR.

TVORI
MO
NOVO POGLAVLJE

MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

Glavni pokretač razvoja svakog suvremenog gospodarstva je malo i srednje poduzetništvo. HBOR posebnu pozornost posvećuje upravo ovom segmentu. Kroz povoljnije uvjete financiranja omogućava se rast i razvoj pravnih subjekata koji sukladno Zakonu ulaze u kategoriju malih i srednjih poduzetnika.

Ukupna bilančna suma na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 17.402,1 milijuna kuna te je u odnosu na početak godine povećana za 17 %.

Novčana sredstva i depoziti kod drugih banaka

Stanje novčanih sredstava i depozita kod drugih banaka na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 609,3 milijuna kuna i čini 3% ukupne aktive.

Kreditni bankama i ostalim korisnicima

Ukupni neto krediti na dan 31. 12. 2007. godine iskazani su u iznosu od 16.456,3 milijuna kuna te čine 95% ukupne aktive, a u odnosu na početak godine veći su za 17 %.

Ukupni bruto krediti iskazani su u iznosu od 18.269,2 milijuna kuna i veći su za 16 % u odnosu na početak godine.

Plasmani bankama po osnovi kreditnih aktivnosti povećani su za 31 % bruto u odnosu na početak godine što je najvećim dijelom rezultat isplata po programima kreditiranja gospodarstva, pripreme i naplate izvoznih poslova i turističkog sektora.

Plasmani ostalim korisnicima smanjeni su za 2 % bruto.

Imovina koja se drži do dospelosti

Imovinu koja se drži do dospelosti čine amortizirajuće obveznice Republike Hrvatske primljene u zamjenu za nenaplaćena potraživanja.

Ova imovina smanjena je u odnosu na početak godine za 48% zbog naplate o dospelosti.

Imovina raspoloživa za prodaju

Imovinu raspoloživu za prodaju čine prvenstveno dužnički i manjim dijelom vlasnički vrijednosni papiri.

Ova stavka je iskazana u iznosu od 191,2 milijuna kuna i manja je za 15 % u odnosu na početak godine, najvećim dijelom zbog dospelosti obveznice Ministarstva financija RH u iznosu od 5,0 milijuna EUR.

Na smanjenje ove stavke dodatno su utjecali kretanje tečaja i „fair“ vrijednosti vrijednosnih papira na domaćem tržištu kapitala, a učinci navedenih kretanja priznaju se u računu dobiti i gubitka i na kapitalu.

U 2007. godini HBOR je stekao pet dionica EIF-a, a uplaćeni iznos

predstavlja 20 % nominalne vrijednosti kupljenih dionica, dok je preostalih 80 % evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u, u iznosu od 4,0 milijuna EUR.

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva sastavni su dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika te su po trošku stjecanja iskazana u iznosu od 26,2 milijuna kuna (u 2006. godini 28,3 milijuna kuna).

Vrijednost ulaganja ispravljena je u 100%-tnom iznosu zbog procijenjene nenadoknadivosti iznosa ulaganja.

U 2007. godini obavljena je prodaja udjela jednog društva u iznosu od 2,1 milijuna kuna.

Ukupne obveze

Stanje ukupnih obveza na dan 31. 12. 2007. godine iznosi 11.622,7 milijuna kuna i čini 67 % ukupne pasive.

Ukupne obveze povećane su za 21 % u odnosu na početak godine zbog novih zaduženja HBOR-a u inozemstvu:

- izdanja emisije euroobveznica u iznosu od 250,0 milijuna EUR i
- kreditnog zaduženja u iznosu od 110,0 milijuna EUR.

Financijski izvještaji za 2007. godinu zajedno s izvješćem neovisnog revizora

Sadržaj:

Odgovornost za financijska izvješća	46
Izvješće neovisnog revizora	47
Račun dobiti i gubitka	48
Bilanca	49
Izvješće o novčanom tijeku	50
Izvješće o promjenama na kapitalu	51
Bilješke uz financijska izvješća	52-131

Izvješće neovisnog revizora

 ERNST & YOUNG

Ernst & Young d.o.o.
Milana Sachsa 1, 10 000 Zagreb
Croatia
M.B. 1646281
Tel: +385 1 2480 555
Fax: +385 1 2480 556
www.ey.com/hr

Izvješće neovisnog revizora

Vlasniku Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“) Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje: „Banka“ ili „HBOR“) koja uključuju bilancu na dan 31. prosinca 2007. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala i izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilježaka, koja su prikazana na stranicama 4 do 84. Reviziju financijskih izvještaja Banke za godinu završenu 31. prosinca 2006. godine obavio je drugi revizor koji je dana 21. ožujka 2007. godine izdao revizorsko izvješće bez ograde o tim financijskim izvještajima.

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivni prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevaram ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih iskaza.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u financijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvještajima uzrokovanih prijevaram ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivni prikaz financijskih izvještaja koje sastavlja Banka kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju financijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2007. godine, rezultate njezina poslovanja te novčane tokove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

 Ernst & Young d.o.o.

Zagreb, 31. ožujka 2008. godine

Anka Gospodinović

Odgovornost za financijska izvješća

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava Banke je dužna osigurati da financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI) koje objavljuje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, tako da pružaju objektivni pregled stanja u Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Banka“), kao i njenih rezultata poslovanja za navedeno razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Banka ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u događnoj budućnosti, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvješća obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvješćima i
- sastavljanje financijskih izvješća pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Banke. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijska izvješća budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisano u ime Uprave:

Anton Kovačev
Predsjednik Uprave

Hrvatska banka za obnovu i razvitak

Strossmayerov trg 9
10 000 Zagreb

Zagreb, 31. ožujka 2008. godine

Račun dobiti i gubitka

Za 2007. godinu

[svi iznosi izraženi su u tisućama kuna]

	Bilješka	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
Prihodi od kamata	3	868.590	768.167
Rashodi od kamata	4	(423.228)	(323.525)
Neto prihod od kamata		445.362	444.642
Prihodi od naknada	5	20.887	23.168
Rashodi od naknada	5	(797)	(842)
Neto prihod od naknada		20.090	22.326
Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti	6	(2.299)	8.213
Ostali prihodi		5.076	3.697
		468.229	478.878
Operativni troškovi	7	(92.236)	(81.409)
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(135.078)	(217.154)
Dobit prije oporezivanja		240.915	180.315
Porez na dobit	2	-	-
Dobit nakon oporezivanja		240.915	180.315

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog računa dobiti i gubitka.

Bilanca

Na dan 31. prosinca 2007.

[svi iznosi izraženi su u tisućama kuna]

	Bilješka	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	9	24.660	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	10	584.630	405.118
Kreditni bankama, neto	11	10.523.533	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	12	5.932.731	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	13	39.161	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	14	191.220	225.847
Ulaganja u pridružena društva	15	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	16	49.052	52.109
Imovina namijenjena prodaji	17	50.267	35.431
Ostala aktiva, neto	18	6.797	4.430
UKUPNA AKTIVA		17.402.051	14.927.592
PASIVA			
Obveze po depozitima	19	558.550	518.338
Obveze po kreditima	20	3.795.359	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	21	6.012.845	4.150.427
Ostale obveze	22	1.255.918	1.190.265
UKUPNA PASIVA		11.622.672	9.597.128
KAPITAL			
Osnivački kapital		4.389.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve		1.137.611	957.296
Ostale rezerve		(1.869)	7.098
Neto dobit tekuće godine		240.915	180.315
UKUPNI KAPITAL		5.766.394	5.319.446
Garantni fond	23	12.985	11.018
Ukupni kapital i garantni fond		5.779.379	5.330.464
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND		17.402.051	14.927.592

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ove bilance.

Potpisali u ime HBOR-a na dan 31. ožujka 2008. godine:

Irena Adžić-Jagodić

Irena Adžić-Jagodić

Direktorica Sektora računovodstva

Anton Kovačev

Anton Kovačev

Predsjednik Uprave

Izvješće o novčanom tijeku

Za 2007. godinu

[svi iznosi izraženi su u tisućama kuna]

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije oporezivanja	240.915	180.315
<i>Usklađenje na neto novčana sredstva ostvarena i uporabljena za poslovne aktivnosti:</i>		
Amortizacija	6.181	5.256
Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	135.078	217.154
Obračunate kamate	44.665	15.173
Odgođene naknade	13.582	5.479
Dobit iz poslovnih aktivnosti prije promjena na radnom kapitalu	440.421	423.377
<i>Promjene u poslovnim sredstvima i izvorima:</i>		
Neto (povećanje)/smanjenje depozita kod drugih banaka, prije rezerviranja za moguće gubitke	(181.363)	13.239
Neto (povećanje) kredita bankama, prije rezerviranja za moguće gubitke	(2.655.227)	(1.512.535)
Neto smanjenje kredita ostalim korisnicima, prije rezerviranja za moguće gubitke	168.253	11.919
Neto (povećanje)/smanjenje ostale imovine, prije rezerviranja za moguće gubitke	(1.849)	469
Neto (povećanje) imovine namijenjene prodaji	(14.836)	(17.278)
Neto povećanje depozita banaka i trgovačkih društava	40.212	1.587
Neto povećanje ostalih obveza, prije rezerviranja	56.859	123.140
NETO NOVČANA SREDSTVA UPORABLJENA ZA POSLOVNE AKTIVNOSTI	(2.147.530)	(956.082)
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Neto smanjenje imovine raspoložive za prodaju	24.963	873
Neto smanjenje imovine koja se drži do dospelosti	36.445	34.377
Prodaja ulaganja u pridružena društva	2.100	4.328
Neto (nabavke) materijalne i nematerijalne imovine	(3.124)	(7.590)
NETO NOVČANA SREDSTVA OSTVARENA U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	60.384	31.988
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Neto povećanje osnivačkog kapitala	215.000	215.000
Neto povećanje/(smanjenje) obveza po kreditima	61.929	(424.018)
Neto povećanje obveza za izdane dugoročne vrijednosne papire	1.813.091	1.090.640
Neto povećanje garantnog fonda	1.967	3.643
NETO NOVČANA SREDSTVA OSTVARENA FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	2.091.987	885.265
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	4.841	(38.829)
Stanje na dan 1. siječnja, prije rezerviranja	19.994	58.823
Neto povećanje/(smanjenje) novca	4.841	(38.829)
STANJE NA DAN 31. PROSINCA, PRIJE REZERVIRANJA	24.835	19.994
DOPUNSKI PODACI POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Plaćene kamate	374.970	298.394
Primljene kamate	672.323	551.947

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog izvješća o novčanom tijeku.

Izvješće o promjenama na kapitalu

Za 2007. godinu

[svi iznosi izraženi su u tisućama kuna]

	Osnivački kapital	Zadržana dobit i rezerve	Ostale rezerve	Neto dobit tekuće godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
STANJE 01. SIJEČNJA 2006. GODINE	3.959.737	786.621	16.212	170.675	4.933.245
Dobit nakon oporezivanja	-	-	-	180.315	180.315
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	-	-	5.360	-	5.360
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	-	-	(14.474)	-	(14.474)
UKUPNO PRIZNATI PRIHODI I RASHODI RAZDOBLJA	-	-	(9.114)	180.315	171.201
Uplate iz proračuna	215.000	-	-	-	215.000
Prijenos dobiti iz 2005. godine u zadržanu dobit	-	170.675	-	(170.675)	-
STANJE 31. PROSINCA 2006. GODINE	4.174.737	957.296	7.098	180.315	5.319.446
Dobit nakon oporezivanja	-	-	-	240.915	240.915
Povećanje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	-	-	1.238	-	1.238
Smanjenje fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	-	-	(10.103)	-	(10.103)
Negativne tečajne razlike po vlasničkim vrijednosnim papirima	-	-	(20)	-	(20)
Prijenos realizirane dobiti u RDG	-	-	(2.045)	-	(2.045)
Prijenos realiziranog gubitka u RDG	-	-	1.963	-	1.963
UKUPNO PRIZNATI PRIHODI I RASHODI RAZDOBLJA	-	-	(8.967)	240.915	231.948
Uplate iz proračuna	215.000	-	-	-	215.000
Prijenos dobiti iz 2006. godine u zadržanu dobit	-	180.315	-	(180.315)	-
STANJE 31. PROSINCA 2007. GODINE	4.389.737	1.137.611	(1.869)	240.915	5.766.394

Priložene računovodstvene politike i bilješke uz financijska izvješća sastavni su dio ovog izvješća o promjenama na kapitalu.

Bilješke uz financijska izvješća

Za 2007. godinu

[svi iznosi izraženi su u tisućama kuna]

1. Opći podaci

Hrvatska banka za obnovu i razvitak ("HBOR" ili "Banka") osnovana je 12. lipnja 1992. godine donošenjem Zakona o Hrvatskoj kreditnoj banci za obnovu (HKBO). U prosincu 1995. godine, Banka mijenja naziv u Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Sjedište Banke je u Zagrebu Strossmayerov trg 9, Zagreb, Hrvatska.

Osnivač i 100%-tni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska.

Novim Zakonom o HBOR-u iz prosinca 2006. godine temeljni kapital HBOR-a utvrđen je u visini od 7 milijardi kuna čija se dinamika uplate za pojedinu godinu utvrđuje državnim proračunom.

Republika Hrvatska jamči za obveze Hrvatske banke za obnovu i razvitak bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.

Glavne poslovne djelatnosti Banke odnose se na: financiranje obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potporu razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša kao i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika u ime i za račun Republike Hrvatske.

HBOR može obavljati i druge financijske poslove sukladno odlukama Vlade Republike Hrvatske ako ona ocijeni da je to u interesu Republike Hrvatske.

Na dan 31. prosinca 2007. godine HBOR ima 232 zaposlena (31. prosinca 2006. godine bilo je 244 zaposlena).

Tijela Banke:

NADZORNI ODBOR

- Ivan Šuker, ministar financija - po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Branko Vukelić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva - po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, turizma, prometa i razvitka,
- Petar Čobanković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva,
- Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore,
- Šime Prtenjača, zastupnik u Hrvatskom saboru,
- Gordan Jandroković, zastupnik u Hrvatskom saboru,
- Željko Pecek, zastupnik u Hrvatskom saboru.

UPRAVA

- Anton Kovačev, predsjednik Uprave,
- Ružica Adamović, članica Uprave,
- Krešimir Leko, član Uprave (mandat člana Uprave prestao je 23. studenoga 2007. godine, smrću),
- Emilija Nagj, članica Uprave od 01. veljače 2008. godine.

1. Opći podaci (nastavak)

Tijela Banke (nastavak):

Nakon provedenih izbora za zastupnike Hrvatskog sabora (24. i 25. studenoga i 9. prosinca 2007. godine) i konstituiranja Hrvatskog sabora (konstituirajuća sjednica održana 11. siječnja 2008. godine), Vlada Republike Hrvatske je na sjednicama održanim dana 21. i 29. veljače 2008. godine donijela Rješenja o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika i dijela članova Nadzornog odbora HBOR-a, a također je i Hrvatski sabor na sjednici održanoj dana 14. ožujka 2008. godine donio Odluku o imenovanju članova i zamjenika članova Nadzornog odbora HBOR-a.

Sukladno navedenome, novi članovi Nadzornog odbora HBOR-a imenovani od strane Vlade Republike Hrvatske su:

- Ivan Šuker, ministar financija - po položaju predsjednik Nadzornog odbora,
- Damir Polančec, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar gospodarstva, rada i poduzetništva - po položaju zamjenik predsjednika Nadzornog odbora,
- mr. sc. Božidar Pankreć, ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- Damir Bajš, ministar turizma,
- Božidar Kalmeta, ministar mora, prometa i infrastrukture.

Novi članovi Nadzornog odbora HBOR-a imenovani od strane Hrvatskoga sabora su:

- dr. sc. Goran Marić, zastupnik, predsjednik Odbora za financije i državni proračun,
- prof. dr. sc. Dragan Kovačević, zastupnik, predsjednik Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu,
- Dragica Zgrebec, zastupnica, potpredsjednica Odbora za financije i državni proračun.

Gospodin Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, član je Nadzornog odbora HBOR-a po položaju.

Revizorski odbor:

Odlukom Nadzornog odbora HBOR-a od 02. ožujka 2006. godine osnovan je Revizorski odbor HBOR-a.

U 2007. godini Revizorski odbor radio je u sljedećem sastavu:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Ružica Adamović, članica Revizorskog odbora (do 21. ožujka 2007. godine),
- Verica Čirjak, članica Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora (od 21. ožujka 2007. godine).

Dana 19. ožujka 2008. godine, Nadzorni odbor utvrdio je novi sastav Revizorskog odbora:

- Ivan Šuker, ministar financija, predsjednik Revizorskog odbora,
- Nadan Vidošević, član Revizorskog odbora,
- Mladen Kober, član Revizorskog odbora.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika

Računovodstvene politike

Osnovne računovodstvene politike primjenjene pri sastavljanju ovih financijskih izvješća sažete su u nastavku.

Osnove računovodstva

Banka vodi svoje poslovne knjige u hrvatskim kunama sukladno hrvatskim propisima i računovodstvenim načelima i praksi kojih se pridržavaju financijske institucije u Republici Hrvatskoj.

Osnova sastavljanja

Ova financijska izvješća sastavljena su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Financijska izvješća su sastavljena primjenom konvencije povijesnog troška, korigiranih revalorizacijom financijske imovine i financijskih obveza.

Financijska izvješća sastavljena su po načelu nastanka događaja kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Priložena financijska izvješća sastavljena su temeljem računovodstvenih evidencija Banke i uključuju odgovarajuća usklađenja i reklasifikacije koje su potrebne u svrhu istinitog i objektivnog prikaza u skladu s MSFI-ima.

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Sastavljanje financijskih izvješća sukladno MSFI-ima zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvješća kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvješća, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Prosudbe

Prilikom sastavljanja financijskih izvješća Uprava je primjenila sljedeću prosudbu:

- Svrstavanje ulaganja u vrijednosnice u portfelj imovine koja se drži do dospelja.

Procjene

Uprava koristi prosudbe i procjene prilikom primjenjivanja računovodstvenih politika koje je Banka prihvatila kako bi odredila iznose koje će prikazati u financijskim izvješćima. Najznačajnije prosudbe i procjene su:

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

Kada se fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza prikazanih u bilanci ne može izračunati koristeći informacije s aktivnih tržišta, ona se određuje koristeći različite tehnike vrednovanja uključujući korištenje matematičkih modela. Ulazne informacije za ove modele uzimaju se s drugih promatranih tržišta kad god je to moguće, ali gdje to nije moguće kod utvrđivanja fer vrijednosti potreban je određeni stupanj procjene.

REZERVIRANJA ZA UMANJENJE VRIJEDNOSTI KREDITA

Banka redovito pregledava dane kredite i potraživanja kako bi utvrdila potrebno umanjeno vrijednosti imovine. Banka koristi svoje iskustvene prosudbe kako bi procijenila vrijednost gubitka od umanjenja vrijednosti u slučajevima kada je dužnik u

financijskim problemima, a postoji nekoliko raspoloživih izvora povijesnih podataka koji se odnose na slične dužnike. Slično tome, Banka procjenjuje promjene budućih tijekova novca koristeći se podacima koji upućuju na nepovoljne promjene platežne moći dužnika u skupini te nacionalnim ili lokalnim uvjetima koji imaju slične karakteristike kao imovina u skupini. Uprava koristi procjene temeljene na iskustvu povijesnog gubitka na imovini s obilježjima kreditnog rizika te nepristranim dokazima umanjenja vrijednosti sličnim onima u skupini kredita i potraživanja. Banka koristi iskustvene procjene kako bi prikupljene podatke o skupini kredita i potraživanja prilagodila trenutnim tržišnim uvjetima.

REZERVIRANJA PO SUDSKIM SPOROVIMA

Banka provodi klasifikaciju rizika sudskih sporova uzimajući u obzir pravnu osnovu zahtjeva, sudsku praksu, mišljenje važećih internih pravnih stručnjaka, mišljenje vanjskih odvjetnika i vlastito iskustvo.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

- U tekućoj godini, Banka je usvojila sve nove i izmijenjene standarde i tumačenja koje su izdali Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) pri IASB-u, koji su relevantni za poslovanje, i na snazi su za obračunska razdoblja koja su započela 1. siječnja 2007. godine, i to:
- MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007. godine);
- Izmjene i dopune MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja: Objavljivanje kapitala (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007. godine);
- Revidirani MRS 23 Troškovi prosudbe (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 8 Djelokrug MSFI 2 (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. svibnja 2006.);
- Tumačenje (IFRIC) 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. lipnja 2006. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 10 Financijsko izvještavanje o razdobljima unutar godine i umanjenje vrijednosti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. studenog 2006. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 11 MSFI 2 Grupa i transakcije u vlastitim dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. ožujka 2007. godine);

- Tumačenje (IFRIC) 12 Ugovori o koncesijskim uslugama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. ožujka 2008. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 13 Program odanosti kupcima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. srpnja 2008. godine);
- Tumačenje (IFRIC) 14 MRS 19 Ograničenja opcijskih planova, minimalni zahtjevi financiranja i njihovi međudnosi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju od ili nakon 01. siječnja 2008. godine).

MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje uvodi nove objave u svrhu poboljšanja informacija vezanih uz financijske instrumente. MSFI 7 zahtijeva objavu kvalitativnih i kvantitativnih informacija o izloženosti rizicima vezanim uz financijske instrumente, uključujući specifikaciju minimalnih objava koje se odnose na kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik, uključujući analizu osjetljivosti na tržišne rizike. MSFI 7 zamjenjuje MRS 30 Objavljivanja u financijskim izvještajima banaka i sličnih financijskih institucija i zahtjeve za objavljivanjem MRS-a 32 Financijski instrumenti: Objavljivanje i prezentiranje te je obavezan za sve subjekte koji izvještavaju u skladu s MSFI-ima.

Izmjena MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja uvodi objave vezane uz razinu kapitala Banke te o načinu na koji ona njime upravlja.

Uprava je procijenila kako navedeni standardi utječu samo na prikazivanje i objavljivanje u financijskim izvješćima za 2007. godinu te nemaju utjecaj na financijski rezultat Banke.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Revidirani MRS 23 Troškovi posudbe je objavljen u ožujku 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2009. godine. Revidirani standard zahtijeva kapitalizaciju troškova posudbe kada se ti troškovi odnose na kvalificiranu imovinu. Kvalificirana imovina je imovina kojoj je potrebno znatno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu upotrebu ili prodaju. U skladu s prijelaznim odredbama standarda, Banka će ovo primjeniti u budućem razdoblju. U skladu s tim, troškovi posudbe će se kapitalizirati za kvalificiranu imovinu sa datumom početka nakon 1. siječnja 2009. godine. Za troškove posudbe nastale do tog datuma koje su knjižene kao trošak neće biti napravljene izmjene.

Tumačenje (IFRIC) 8 Djelokrug MSFI 2 zahtijeva da se primjenjuje MSFI 2 Isplate s temelja dionica ako se za podmirivanje ugovornih obveza izdaju vlasnički instrumenti u vrijednosti manjoj od fer vrijednosti. Obzirom na strukturu vlasništva HBOR-a tumačenje nije primjenjivo na Banku i nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata zahtijeva ponovnu procjenu potrebe razdvajanja ugrađenog derivata od osnovnog ugovora samo onda kada su nastupile promjene u uvjetima osnovnog ugovora koje znatno mijenjaju novčane tijekove u odnosu na osnovni ugovor. Uprava procjenjuje kako tumačenje nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 10 Financijsko izvještavanje o razdobljima unutar godine i umanjenje vrijednosti zabranjuje otpuštanje gubitaka od umanjenja vrijednosti koji su priznati u prijašnjim polugodišnjim razdobljima temeljem goodwilla, ulaganja u vlasničke vrijednosnice ili financijsku imovinu koja se iskazuje po trošku ulaganja. Uprava procjenjuje kako tumačenje nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje 11 MSFI 2 Grupa i transakcije vlastitim dionicama zahtijeva da se isplate s temelja dionica, pri čemu društvo prima proizvode ili usluge u zamjenu za vlastite vlasničke instrumente, priznaju kao isplate s temelja dionica koje se podmiruju vlasničkim instrumentima, neovisno o tome na koji će način potrebni vlasnički instrumenti biti stečeni. Također daje smjernice treba li u financijskim izvješćima društva isplate s temelja dionica dobavljačima proizvoda i usluga društva, u kojima oni dobivaju dionice vlasnika društva, priznati kao transakcije koje se namiruju u novcu ili u vlasničkim instrumentima. Obzirom na strukturu vlasništva HBOR-a tumačenje nije primjenjivo na Banku i nema utjecaja na financijsku poziciju Banke.

Tumačenje (IFRIC) 12 Ugovori o koncesijskim uslugama objavljen u studenom 2006. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2008. godine. Ovo tumačenje se primjenjuje na operatere koncesija i objašnjava računovodstveni tretman preuzetih obveza i prava iz ugovora. Ovo tumačenje neće utjecati na Banku.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Tumačenje (IFRIC) 13 Program odanosti klijentima objavljen je u lipnju 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. srpnja 2008. godine. Ovo tumačenje zahtijeva iskazivanje odanosti klijentima kao posebnu komponentu prodajne transakcije na koje se ona odnosi i stoga je kao dio fer vrijednosti primljene naknade pridodana priznanim nagradama koje se odgađaju do razdoblja kad će biti realizirane. Banka procjenjuje kako tumačenje neće utjecati na financijska izvješća Banke budući da takav program trenutno ne postoji.

Tumačenje (IFRIC) 14 MRS 19 Ograničenja opcijskih planova, minimalni zahtjevi financiranja i njihovi međudnosi objavljen je u srpnju 2007. godine i njegova primjena se očekuje za financijske izvještaje koji započinju na ili poslije 1. siječnja 2008. godine. Ovo tumačenje predstavlja uputu za procjenu opcijskih ugovora koja se može priznati kao imovina prema MRS-u 19 Primanja zaposlenih. Banka procjenjuje kako tumačenje neće utjecati na financijsku poziciju niti na rezultat Banke.

Izveštajna valuta

Financijska izvješća Banke su iskazana u hrvatskim kunama, zaokružena na najbližu tisuću. Tečaj kune na dan 31. prosinca 2007. godine bio je 7,325131 kuna za 1 euro i 4,985456 kuna za 1 američki dolar (31. prosinca 2006. godine tečaj kune je bio 7,345081 kuna za 1 euro i 5,578401 kuna za 1 američki dolar), osim ako nije drugačije ugovoreno.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvješćivanja o novčanim tijekovima, stavka novac i ekvivalenti novca uključuje novčana sredstva i sredstva na tekućim računima kod Hrvatske narodne banke i kod drugih banaka, umanjena za rezerviranja za smanjenje vrijednosti i nenaplative iznose.

Kreditni bankama i ostalim korisnicima

Iznosi koje je isplatio HBOR plasirajući sredstva direktno primatelju kredita pri povlačenju sredstava, svrstani su u kredite klijentima i iskazani po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope i umanjenom za rezerviranja radi smanjenja vrijednosti.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika sukladno Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u Računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

Kreditni bankama i ostalim korisnicima i (nastavak)

Svi krediti i predujmovi se priznaju kad su sredstva doznačena primatelju kredita.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita utvrđuje se ako postoji objektivni dokaz da HBOR neće moći naplatiti cjelokupno nastalo potraživanje. Pri određivanju razine potrebnih rezervacija Uprava HBOR-a razmatra brojne faktore, strukturu kreditnog portfelja te prethodna iskustva.

Iznos rezerviranja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koja predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tijekova, uključivši nadoknativne iznose po jamstvima i osiguranjima, diskontiranih primjenom efektivne kamatne stope.

Rezervacija za smanjenje vrijednosti kredita pokriva i gubitke utvrđene na temelju objektivnih dokaza njihovog postojanja u pojedinim komponentama kreditnog portfelja na datum bilance. Ti gubici su procijenjeni na osnovi povijesnog modela gubitka (u svakoj komponenti kreditnog razvrstavanja klijenata odražavajući njihove tekuće ekonomske uvjete poslovanja).

Ako se utvrdi da ne postoji objektivni dokaz o umanjenju određenog financijskog sredstva, bilo ono značajno ili ne, spomenuto financijsko sredstvo svrstava se u skupinu financijske imovine sličnih obilježja kreditnog rizika, te se sva sredstva u istoj skupini podvrgavaju zajedničkoj procjeni u svrhu umanjenja vrijednosti. Ugovorni novčani tijekovi i iskustvo povijesnog gubitka za imovinu sa sličnim obilježjima kreditnog rizika grupi imovine koja se zajednički procjenjuje čine osnovu procjene očekivanih novčanih tijekova. Imovina kod koje se umanjenje procjenjuje pojedinačno i kod koje se gubici od umanjenja priznaju, odnosno nastavljaju priznavati, ne uključuje se u zajedničku procjenu umanjenja vrijednosti.

Nenaplativi zajmovi otpisuju se u visini utvrđenih rezerviranja, a sve naknadne uplate evidentiraju se u korist Računa dobiti i gubitka.

Obrnuti repo ugovori

Vrijednosnice kupljene temeljem ugovora o kupnji i ponovnoj prodaji (obnuti repo ugovori) iskazuju se kao imovina u Bilanci u okviru potraživanja po danim kreditima bankama. Kamata zarađena u razdoblju kupnje vrijednosnica do ponovne prodaje obračunava se svakodnevno i iskazuje u Računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri u posjedu Banke svrstani su u kategorije financijske imovine ovisno o namjeri Banke u trenutku njihovog stjecanja te sukladno strategiji Banke za ulaganja u vrijednosnice. Prilikom usvajanja MRS-a 39, Banka je izradila strategiju ulaganja u vrijednosnice te ih, prema namjeri u trenutku stjecanja, rasporedila u kategoriju financijske imovine „koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“, „raspoloživa za prodaju“ i u kategoriju „koja se drži do dospijea“. Osnovna razlika između portfelja je u pristupu vrednovanja vrijednosnica i priznavanja njihove fer vrijednosti u financijskim izvješćima. Sve vrijednosnice u posjedu Banke priznaju se na datum namire i početno iskazuju po fer vrijednosti, uključujući direktne transakcijske troškove kada se ulaganja ne vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Banka se ne bavi stjecanjem vrijednosnih papira i ulaganja radi kratkoročnog stjecanja dobiti/(gubitka) od aktivnosti trgovanja.

a) Imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odnosi se na financijsku imovinu kojom se aktivno ne trguje. Ova imovina stečena je prvenstveno u svrhu održavanja rezerve likvidnosti i upravljanja kratkoročnom likvidnošću.

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka obračunava se i iskazuje po fer vrijednosti, koja je približna cijeni koja kotira na tržištu ili koja je određena primjenom prihvatljivih modela procjene vrijednosti. Banka nerealiziranu dobit i nerealizirane gubitke iskazuje u okviru neto prihoda/(rashoda) od financijskih aktivnosti.

b) Imovina koja se drži do dospijea

Ulaganja koja se drže do dospijea su financijska imovina s fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja se mogu utvrditi te fiksnim rokovima dospijea koje Banka ima namjeru i sposobna je držati do dospijea. Ovaj portfelj obuhvaća trezorske zapise i dužničke vrijednosnice. Ulaganja koja se drže do dospijea iskazuju se po amortiziranom trošku ulaganja primjenom metode stvarnog prinosa, umanjeno za iznos rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Banka redovito preispituje postoje li objektivni dokazi o eventualnom umanjenju ulaganja u posjedu do dospijea. Financijsko sredstvo je umanjeno ako je njegov knjigovodstveni iznos veći od njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, koji je jednak sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog financijskog instrumenta. Gubici od umanjenja vrijednosti za imovinu koja je knjižena po amortiziranom trošku izračunavaju se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa sredstva i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tijekova koji su diskontirani primjenom izvorne efektivne kamatne stope tog instrumenta. Nakon što je utvrđeno umanjenje imovine, Banka iskazuje rezerviranja u Računu dobiti i gubitka u okviru umanjenja vrijednosti i rezerviranja.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

c) Imovina raspoloživa za prodaju

Imovina raspoloživa za prodaju obuhvaća financijsku imovinu koja je raspoređena kao raspoloživa za prodaju, a nije raspoređena u imovinu koja se drži do dospijea ili u imovinu koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Ovaj portfelj obuhvaća ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima pribavljene u svrhu održavanja rezerve likvidnosti, upravljanja rizicima ili pribavljenih radi plasmana slobodnih sredstava do trenutka daljnjeg plasmana u dugoročno kreditiranje s izvornim rokom dospijea dužim od jedne godine koja se drže na neodređeno vrijeme.

Imovina raspoloživa za prodaju se nakon početnog priznavanja ponovno mjeri po fer vrijednosti na temelju kotiranih cijena ili iznosa izvedenih iz modela novčanog tijeka. Ako kotirane tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost dužničkih vrijednosnica procjenjuje se koristeći sadašnju vrijednost budućih novčanih tijekova, dok se fer vrijednost nekotiranih vlasničkih instrumenata procjenjuje na temelju važećih omjera između cijene i zarade ili cijene i novčanog tijeka razrađenih na način da odražavaju specifične okolnosti izdavatelja.

Nerealizirani dobiti i gubici nastali promjenama fer vrijednosti vrijednosnih papira iz portfelja raspoloživih za prodaju priznaju se izravno u kapitalu do trenutka prodaje ili umanjenja financijske imovine, a nakon toga se ostvareni dobiti ili gubici iskazuju u okviru računa dobiti i gubitka razdoblja.

Gubici od umanjenja po osnovi imovine raspoložive za prodaju iskazuju se u računu dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti vlasničkih instrumenata u narednom razdoblju, povećanje fer vrijednosti će se priznati u kapitalu, a ranije provedeno umanjenje vrijednosti ostaje iskazano kroz račun dobiti i gubitka. U slučaju povećanja fer vrijednosti dužničkih instrumenata iz ovog portfelja u narednom razdoblju, ako se povećanje fer vrijednosti može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja gubitaka od umanjenja, gubici od umanjenja se

ukidaju priznavanjem prihoda u računu dobiti i gubitka.

Na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine Banka nema umanjenja vrijednosnica raspoloživih za prodaju.

Kamata zarađena u razdoblju držanja vrijednosnica raspoloživih za prodaju obračunava se svakodnevno i iskazuje u računu dobiti i gubitka u okviru prihoda od kamata.

Tečajne razlike po vlasničkim instrumentima u stranim valutama iz portfelja raspoloživi za prodaju iskazuju se u kapitalu, zajedno s dobitima i gubicima od promjene fer vrijednosti, sve do prodaje instrumenta. Tečajne razlike po dužničkim instrumentima iz portfelja raspoloživih za prodaju denominiranima u stranoj valuti iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Ulaganja u pridružena društva se odnose na ulaganja kod kojih HBOR ima između 20 i 50% glasačkih prava i koja su pod značajnim utjecajem, ali ne i kontrolom. Iskazuju se po trošku stjecanja i umanjuju za smanjenje vrijednosti kada je potrebno.

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan utjecaj, ali koji nije ni ovisno društvo niti zajedničko ulaganje. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u odlukama o financijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženih društava u ovim su financijskim izvješćima iskazani primjenom metode udjela. Po metodi udjela, ulaganja u pridružena društva iskazuju se po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Banke u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja i eventualno umanjene vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici pridruženog

društva iznad udjela Banke u njemu (koji uključuju sva dugoročna potraživanja koja su u suštini sastavni dio neto ulaganja Banke u pridruženo društvo) se ne priznaju.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza pridruženog društva koji su priznati na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill se iskazuje u okviru knjigovodstvenog iznosa ulaganja i testira se na umanjene kao sastavni dio ulaganja. Svaki višak udjela Banke u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i nepredviđenih obveza se nakon procjene priznaje izravno kroz račun dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazani su po nabavnoj vrijednosti. Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine obračunava se po proporcionalnoj metodi primjenom godišnjih stopa od 3,03% do 33,3% pomoću kojih se nabavna vrijednost imovine otpisuje tijekom njenog procijenjenog vijeka trajanja.

Procijenjeni vijek trajanja je:

	2007. godine	2006. godine
Građevinski objekti	33	33
Računala	3	3
Namještaj i oprema	5 - 8	5 - 8
Motorna vozila	3	3
Ostalo	5	5
Nematerijalna imovina	3 - 5	3 - 5

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi se ne amortiziraju sve dok nisu spremna za upotrebu. Održavanje i popravci iskazuju se na teret troškova u računu dobitka i gubitka kada nastanu, a izdaci koji povećavaju buduće koristi postojećih sredstava (poboljšanja) se kapitaliziraju.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Smanjenje vrijednosti imovine

Na datum bilance obavlja se procjena financijske imovine da bi se utvrdio objektivni dokaz njene smanjene vrijednosti. Ako takav dokaz postoji, procijenjeni nadoknadivi iznos te imovine i iznos smanjenja, izračunan kao neto sadašnja vrijednost budućih novčanih priljeva, uključujući predvidive iznose jamstava i osiguranja, diskontirane izvornom efektivnom kamatnom stopom, knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina ocjenjuju se radi utvrđivanja smanjenja vrijednosti u slučajevima kad okolnosti ukazuju na činjenicu da se knjigovodstvena vrijednost imovine neće moći nadoknaditi. Kad knjigovodstvena vrijednost imovine premaši nadoknadiv iznos iskazuje se gubitak u računu dobiti i gubitka po stavkama nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine koja je proknjižena po trošku stjecanja, ili se tretira kao smanjenje revalorizacijske rezerve imovine knjižene po revaloriziranom iznosu ako gubitak nastao smanjenjem vrijednosti ne premašuje iznos njezine revalorizacije. Ovisno o tome koji je veći, nadoknadivi iznos je ili iznos neto prodajne cijene imovine ili njegova upotrebna vrijednost.

Imovina namijenjena prodaji

Imovina namijenjena prodaji obuhvaća nekretnine, postrojenja i opremu koju je Banka preuzela u zamjenu za nenaplaćena i druga potraživanja. Za tako preuzetu dugotrajnu imovinu Banka očekuje da će biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Banka vrednuje ovu imovinu po nižoj vrijednosti uspored-bom knjigovodstvene i fer vrijednosti (utvrđene od strane neovisnog procjenitelja) umanjene za troškove prodaje.

Amortizacija navedene imovine se ne obračunava.

Gubici od umanjenja vrijednosti uključuju se u račun dobiti i

gubitka, kao i dobiti/gubici utvrđeni naknadnim mjerenjima, odnosno prodajom imovine.

Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza

Fer vrijednost predstavlja iznos po kojem se imovina može razmijeniti ili podmiriti neka obveza u najboljem interesu svih strana. Ako ne postoji aktivno tržište za financijsku imovinu i obveze, ili ako se zbog bilo kojeg drugog razloga fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti na temelju tržišne cijene, Uprava određuje fer vrijednost korištenjem tehnika procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama pogodbe između obaviještenih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tijekova, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta što manje se oslanjajući na specifičnosti subjekta.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

Fer vrijednost financijskih sredstava i obveza (nastavak)

Uprava, prema svim dostupnim informacijama, smatra kako nema značajnog odstupanja knjigovodstvenih stanja od tržišne („fair“) vrijednosti te iskazane knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza približno odražavaju i njihovu tržišnu („fair“) vrijednost.

Knjigovodstveni iznosi novca i stanja na računu kod Hrvatske narodne banke općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

Procijenjena fer vrijednost depozita kod drugih banaka približna je njihovim knjigovodstvenim iznosima, s obzirom da svi iznosi dospjevaju najkasnije do 90 dana. Prilikom izračunavanja fer vrijednosti, rezerviranja se ne uzimaju se u obzir.

Kreditni i predujmovi bankama i ostalim klijentima su iskazani u neto vrijednosti, odnosno umanjeni za iznos rezerviranja radi umanjenja vrijednosti. Njihova procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontirani iznos procijenjenih očekivanih budućih priljeva novca. Prilikom sagledavanja fer vrijednosti trebalo bi uzeti u obzir i subvencioniranu kamatu prikazanu kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama. Kod kredita nastalih u kunama koji su jednosmjernom valutnom klauzulom vezani za stranu valutu, pri procjeni fer vrijednosti ove opcije primjenjuje se postupak opisan pod „Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu“ ove bilješke.

Imovina koja se drži do dospeljeća sastoji se od nekotirajućih obveznica Republike Hrvatske koje je HBOR stekao u zamjenu za potraživanja od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik. Fer vrijednost navedenih obveznica predstavlja amortizirani trošak iskazan u bilanci.

Tržišne cijene za dugoročne kredite koje je Banka primila nisu dostupne, te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tijekova diskontiranih primjenom važećih kamatnih stopa na datum bilance za nove kredite sa sličnim uvjetima i preostalim dospjećem. Isto tako, s obzirom da dugoročni krediti odobreni Banci nose promjenjivu stopu, nema značajne razlike između njihovih fer vrijednosti i knjigovodstvenih iznosa.

Fer vrijednost obveznica izdanih od strane HBOR-a na dan 31. prosinca 2007. godine iskazana je u bilješki 21.

Financijski instrumenti

Financijska imovina i obveze prikazane u bilanci uključuju novac i novčane ekvivalente, tržišne vrijednosnice, potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, dugoročne zajmove i najmove, depozite i ulaganja. Računovodstvene metode praćenja ovih instrumenata su navedene u odgovarajućim računovodstvenim politikama.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika **(nastavak)**

Osnivački kapital i pričuve

Zakonom o HBOR-u propisani osnivački kapital treba iznositi 7.000.000 tisuća kuna uplatama iz proračuna dinamikom koju određuje Hrvatski sabor donošenjem Državnog proračuna Republike Hrvatske, te iz ostalih izvora temeljem pojedinačnih zakona. Na dan 31. prosinca 2007. godine uplaćeni kapital iznosi 3.963.106 tisuća kuna te je za uplatu iz Državnog proračuna Republike Hrvatske do zakonom propisanog iznosa kapitala preostao iznos od 3.036.894 tisuća kuna.

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

Obveze po kreditima i obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire iskazuju se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Banka priznaje rashode od kamata vezane za kredite u računu dobiti i gubitka.

Državne potpore

Korisnicima koji ostvaruju pravo na subvenciju kamatne stope po Programu povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a, Programu razvoja i zapošljavanja, Programu regionalnog razvoja te Modelu financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote kamatna stopa je subvencionirana za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita od strane Republike Hrvatske, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Iznos subvencionirane kamate za krajnjeg korisnika iskazan je kao odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u ostalim obvezama i priznaje se u računu dobiti i gubitka na vremenskoj osnovi tijekom razdoblja otplate kredita. Sukladno tome krediti su iskazani po amortiziranom trošku, korištenjem kamatne stope bez uvažavanja efekata subvencija uplaćenih od države.

Garancije i ostale preuzete obveze

U okviru redovnog poslovanja Banka izdaje financijske garancije, uključujući akreditive koja se knjiže izvanbilančno. Ugovori o financijskim garancijama početno se vrednuju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, vrednuju se po fer vrijednosti u iznosu koji je viši od iznosa obveze temeljem ugovora ili početno priznatog iznosa umanjeno za akumuliranu amortizaciju priznatu u skladu s politikama priznavanja prihoda.

Potencijalne obveze po garancijama i otvorenim akreditivima uglavnom su pokrivene jamstvima Republike Hrvatske.

Rezervacija za moguće gubitke po preuzetim obvezama, za odobrene a neisplaćene kredite i izdane garancije održava se na razini za koju Uprava HBOR-a vjeruje da je dovoljna za pokriće mogućih gubitaka.

Rezerviranja se iskazuju kad Banka ima trenutačnu zakonsku ili ugovornu obvezu koja je rezultat prošlih događaja, kad je vjerojatnost da će odljev sredstava vezanih uz ekonomske koristi biti potreban kako bi se podmirile obveze i kad je moguće pouzdano procijeniti visinu obveze.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika
(nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojemu su nastali.

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u računu dobiti i gubitka za sve kamatonosne instrumente po načelu obračunanih kamata primjenom efektivne kamatne stope kojom se procijenjena buduća plaćanja ili naplate diskontiraju tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili tijekom kraćeg razdoblja, kad je to primjereno. Prihod od kamata uključuje kupone zarađene od ulaganja u vrijednosnice s fiksnim prihodom.

Naknade koje čine kamatni prihod, a vezane su uz nastajanje određenog plasmata te obračunate i naplaćene pri odobravanju, plasiranju sredstava kredita ili tijekom trajanja ugovora o kreditu, odgađaju se te priznaju kao ispravak stvarnog prinosa na kredit.

Kamata na kredite kod kojih postoji umanjenje vrijednosti i na ostalu financijsku imovinu se priznaje na osnovi stope korištene za svođenje budućih novčanih primitaka na njihovu sadašnju vrijednost.

Prihodi od naknada i provizija

Prihodi od naknada i provizija se uglavnom sastoje od naknada pravnih osoba za izdavanje garancija za druge pružene usluge Banke, provizija za upravljanje sredstvima pravnih osoba, te od naknada za strana i domaća plaćanja. Naknade se priznaju u prihod kad je obavljena povezana usluga.

Naknade po izdanim financijskim/platežnim garancijama odgađaju se te priznaju i iskazuju u računu dobiti i gubitka na vremenski proporcionalnoj osnovi za razdoblje trajanja garancije.

Trošak mirovine i zdravstvenog osiguranja

U skladu s važećim zakonskim propisima, Banka ima obavezu plaćanja doprinosa hrvatskim zavodima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obaveza odnosi se na stalne zaposlenike, a osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću:

	2007. godine	2006. godine
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	15,00%	15,00%
Doprinosi za fond za zapošljavanje	1,60%	1,60%
Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,20%	0,20%
Doprinosi za ozljede na radu	0,50%	0,50%

Banka je također obavezna obračunati i uplatiti doprinose iz bruto plaće zaposlenika u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Obvezni mirovinski fond.

Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali.

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika
(nastavak)

Transakcije u stranim valutama i uz valutnu klauzulu

Sredstva i izvori sredstava izraženi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u kunsku protuvrijednost po tečaju koji je važeći kod Hrvatske narodne banke na dan bilance. Prihodi i rashodi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se po tečaju na dan transakcije. Ostvareni prihodi i rashodi nastali preračunavanjem po tečaju knjiže se u računu dobiti i gubitka.

Banka posjeduje imovinu nastalu u kunama koja je jednosmjernom valutnom klauzulom vezana za stranu valutu. Zahvaljujući toj klauzuli, Banka ima mogućnost revalorizacije aktive prema deviznom tečaju važećem na dan dospeljeća koji je povoljniji za Banku u usporedbi s tečajem koji je na snazi na dan nastanka imovine. Zbog posebnih tržišnih okolnosti u Republici Hrvatskoj, fer vrijednost ove opcije ne može se izračunati, budući da

terminski tečaj za hrvatsku kunu za razdoblja dulja od 6 mjeseci nije na raspolaganju. Banka stoga primjenjuje sljedeći postupak: ako je rezultat od pretvaranja te aktive prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke pozitivan, na dan Bilance usklađuju se knjigovodstvene vrijednosti predmetne aktive. Ako je rezultat od pretvaranja te aktive prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke negativan, knjigovodstvena vrijednost predmetne aktive usklađuje se do ugovorenog tečaja opcije.

Banka ima imovinu nastalu u hrvatskim kunama koja je dvosmjernom valutnom klauzulom vezana za stranu valutu. Ova se imovina konvertira u kune kao imovina nominirana u stranoj valuti.

Valutni tečajevi za osnovne valute koje su korištene u sastavljanju Bilance i koje je objavila Hrvatska narodna banka na izvještajni datum su kako slijedi:

31. prosinca 2007. godine	1 EUR = 7,325131 kuna	1 USD = 4,985456 kuna
31. prosinca 2006. godine	1 EUR = 7,345081kuna	1 USD = 5,578401 kuna

Primjena procjena

Sastavljanje financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave obavljanje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu potencijalne imovine i potencijalnih obveza na datum financijskih izvješća kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja financijskih izvješća te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Oporezivanje

Temeljem članka 9. Zakona o HBOR-u Banka nije obveznik plaćanja poreza na dobit.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Poslovi u ime i za račun

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Vodovoda i

kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo

(HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Budući da ti iznosi ne predstavljaju aktivu HBOR-a, oni su isključeni iz Bilance. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade (vidi Bilješku 25).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Javni sektor	76.895	89.980
Državna trgovačka društva	139.163	130.297
Strane pravne osobe	4.170	2.134
Ostala trgovačka društva	329.955	333.815
Domaće banke	263.330	167.330
Inozemne banke	14.823	7.347
Ostalo	29.168	28.050
Zatezne kamate	11.086	9.214
	868.590	768.167

Prihodi od kamata po vrstama plasmana:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
KAMATE PO KREDITIMA		
- dugoročni krediti	812.658	716.581
- kratkoročni krediti	1.424	725
- izravno isključeni kamatni prihodi iz ranijih godina	16.584	21.698
	830.666	739.004
Plasmani u vrijednosne papire	15.537	18.622
Depoziti	22.387	10.541
	868.590	768.167

4. Rashodi od kamata

Rashodi od kamata prema primateljima:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Trgovačka društva	3	16
Domaće banke	33	537
Inozemne banke	423.186	322.964
Ostalo	6	8
	423.228	323.525

Rashodi od kamata prema vrstama obveza:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Obveze po kreditima	164.639	147.843
Dužnički vrijednosni papiri	255.146	175.490
Depoziti	3.443	192
	423.228	323.525

5. Neto prihodi od naknada

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Prihodi od naknada:		
Po izdanim garancijama	11.921	13.845
Po poslovima u ime i za račun	7.385	7.225
Po osnovi platnog prometa	1.553	2.089
Ostalo	28	9
	20.887	23.168
Rashodi od naknada	(797)	(842)
Neto prihodi od naknada	20.090	22.326

6. Neto prihodi/(rashodi) od financijskih aktivnosti

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:		
Novčana sredstva, računi i depoziti kod banaka	868	(9.775)
Kreditni bankama i ostalim korisnicima	(76.903)	(83.288)
Imovina koja se drži do dospelja	(152)	(683)
Imovina raspoloživa za prodaju	(602)	(872)
Ostalo	5.337	5.183
	(71.452)	(89.435)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova obveza nominiranih u stranoj valuti:		
Obveze po depozitima	13.637	9.401
Obveze po kreditima i izdanim dugoročnim vrijednosnim papirima	51.929	78.489
Ostalo	2.537	8.625
	68.103	96.515
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika s osnova imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti	(3.349)	7.080
Dobitak od imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz RDG	1.050	1.133
Neto	(2.299)	8.213

7. Operativni troškovi

Operativni troškovi mogu se prikazati kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Opći i administrativni troškovi:		
Troškovi osoblja	52.977	50.732
Amortizacija	6.181	5.256
Troškovi administracije	12.619	7.000
Utrošeni materijal i usluge	16.981	16.258
	88.758	79.246
Ostali troškovi:		
Porezi i doprinosi	226	186
Ostali rashodi	3.252	1.977
	3.478	2.163
	92.236	81.409

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke, garancije i preuzete obveze mogu se prikazati kako slijedi:

Promjene na rezerviranjima povećanje/(smanjenje)	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	43	54
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	1.978	(195)
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	24.079	335
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	105.108	228.186
Ukidanje rezerviranja zbog prodaje udjela u pridruženim društvima	(2.100)	(4.328)
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivi	(518)	617
Ukupno povećanje/(smanjenje) rezerviranja za moguće gubitke po stavkama aktive	128.590	224.669
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	4.795	(11.530)
Rezerviranja za ostale obveze	1.693	4.015
Ukupno (smanjenje)/povećanje rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama i ostalim obvezama	6.488	(7.515)
Ukupno povećanje rezerviranja	135.078	217.154

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

9. Novčana sredstva i računi kod banaka, neto

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Sredstva izdvojena na računu kod Hrvatske narodne banke	8.303	6.816
Devizni tekući računi - domaće banke	74	347
Devizni tekući računi - inozemne banke	16.458	12.831
	24.835	19.994
Rezerviranja za moguće gubitke	(175)	(132)
	24.660	19.862

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po računima kod banaka mogu se prikazati kako slijedi:

Prihodi od kamata po korisnicima:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	132	78
Rezerviranja za moguće gubitke po računima kod banaka	43	54
STANJE 31. PROSINCA	175	132

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. Depoziti kod drugih banaka, neto

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Depoziti kod stranih banaka	494.558	181.424
Depoziti kod domaćih banaka	95.926	227.697
Obračunata kamata	216	89
	590.700	409.210
Rezerviranja za moguće gubitke	(6.070)	(4.092)
	584.630	405.118

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka mogu se prikazati kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	4.092	4.287
Rezerviranja za moguće gubitke po depozitima kod drugih banaka	1.978	(195)
STANJE 31. PROSINCA	6.070	4.092

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. Krediti bankama, neto

Kreditima bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke dani su kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Kreditima s dospeljećem do 1 godine	3.801.130	2.805.313
Kreditima s dospeljećem preko 1 godine	7.325.999	5.667.179
Obračunata kamata	26.603	22.046
Odgodeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(37.572)	(26.443)
	11.116.160	8.468.095
Rezerviranja za moguće gubitke	(592.627)	(569.138)
	10.523.533	7.898.957

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima bankama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	569.138	568.320
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima bankama	24.203	335
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(714)	483
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(124)	-
Donos rezerviranja s izvanbilančne evidencije	124	-
Stanje 31. prosinca	592.627	569.138

11. Krediti bankama, neto (nastavak)

Kreditni bankama umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	3.670.417	2.894.137
Financiranje izvoza	4.803.461	3.820.455
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	103.866	80.779
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	1.108.311	814.949
Program kreditiranja ratom oštećenih i razrušenih stambenih i gospodarskih objekata	25.651	33.458
Ostalo	1.415.423	828.714
Obračunata kamata	26.603	22.046
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(37.572)	(26.443)
	11.116.160	8.468.095
Rezerviranja za moguće gubitke	(592.627)	(569.138)
	10.523.533	7.898.957

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2007. i 2006. godine kretale su se od 1% do 4% godišnje, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

12. Krediti ostalim korisnicima, neto

Kreditni ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke mogu se prikazati po sektorizaciji kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Domaća trgovačka društva	3.803.524	3.884.206
Državna trgovačka društva	1.906.644	2.090.566
Javni sektor	899.431	989.638
Strane pravne osobe	98.122	20.714
Neprofitne institucije	2.983	808
Ostali	453.612	338.027
Obračunata kamata	49.177	52.851
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(60.457)	(60.310)
	7.153.036	7.316.500
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.220.305)	(1.106.587)
	5.932.731	6.209.913

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	1.106.587	918.157
Ispravak početnog stanja - donos iz izvanbilančne evidencije	-	3.124
Rezerviranja za moguće gubitke po kreditima ostalim korisnicima i kamatama	123.134	232.856
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(3.302)	853
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(18.026)	(4.669)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	18.026	3.928
Otpis	(5.345)	(8)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju - krediti	(769)	(47.654)
STANJE 31. PROSINCA	1.220.305	1.106.587

12. Krediti ostalim korisnicima, neto (nastavak)

Krediti ostalim korisnicima umanjeni za rezerviranja za moguće gubitke prema namjeni kreditnih programa dani su kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Program kreditiranja obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti	2.539.040	3.039.636
Financiranje izvoza	1.417.263	1.694.389
Program obnove i razvitka infrastrukture u Republici Hrvatskoj	2.223.624	2.067.545
Program kreditiranja malog i srednjeg poduzetništva	675.220	482.136
Ostalo	309.169	40.253
Obračunata kamata	49.177	52.851
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po kreditima	(60.457)	(60.310)
	7.153.036	7.316.500
Rezerviranja za moguće gubitke	(1.220.305)	(1.106.587)
	5.932.731	6.209.913

Kamatne stope na kredite odobrene tijekom 2007. i 2006. godine kretale su se od 2% do 6% godišnje, ovisno o namjeni kreditiranja i području investiranja.

13. Imovina koja se drži do dospelosti

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Obveznice Republike Hrvatske	38.821	75.266
Obračunata kamata	340	659
	39.161	75.925

Obveznice Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2007. odnosno 2006. godine u ukupnom iznosu od 5.300 tisuća eura odnosno 10.247 tisuća eura, HBOR je stekao u zamjenu za potraživanja od Dubrovačke banke d.d. Dubrovnik. Anuiteti dospijevaju šestomjesečno, od kojih zadnji dospijeva 15. studenog 2008. godine. Kamatna stopa iznosi 7% godišnje.

14. Imovina raspoloživa za prodaju

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI:		
DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI KOTIRAJU:		
Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske	161.633	207.240
Obveznice trgovačkih društava	14.504	15.153
Obračunata kamata	2.601	3.298
	178.738	225.691
VLASNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI:		
VLASNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI KOJI NE KOTIRAJU:		
Dionice stranih pravnih osoba	18	18
Dionice financijskih institucija	138	138
Dionice stranih financijskih institucija - EIF (bilješka 24)	12.326	-
	12.482	156
	191.220	225.847

14. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-125A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 23. siječnja 2003. godine, s dospeljećem nakon 9 godina, uz kamatnu stopu od 6,875%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 46.148 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 48.940 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-085A), u kunama, izdane su dana 28. svibnja 2003. godine, s dospeljećem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,125%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 7.485 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 7.695 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-19BA), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 29. studenog 2004. godine, s dospeljećem nakon 15 godina, uz kamatnu stopu od 5,375%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 10.939 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 11.763 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-077A), uz valutnu klauzulu, izdane dana 07. srpnja 2004. godine s dospeljećem nakon 3 godine, uz kamatnu stopu od 3,875%, realizirane su po redovnom dospeljeću 09. srpnja 2007. godine (31. prosinca 2006. godine: 36.505 tisuća kuna).

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-142A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 10. veljače 2004. godine, s dospeljećem nakon 10 godina, uz kamatnu stopu od 5,5%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 73.325 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 77.784 tisuća kuna).

Obveznice Plive d.d., Zagreb (RHPLVA-0-115A), uz valutnu klauzulu, izdane su dana 12. svibnja 2004. godine, s dospeljećem nakon 7 godina, uz kamatnu stopu od 5,75%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 14.504 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 15.153 tisuća kuna).

14. Imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Obveznice Ministarstva Financija Republike Hrvatske (RHMF-0-103A), u kunama, izdane su dana 08. ožujka 2005. godine, s dospeljećem nakon 5 godina, uz kamatnu stopu od 6,75%, na dan 31. prosinca 2007. godine u iznosu 23.736 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 24.553 tisuća kuna).

U veljači 2007. godine HBOR je stekao tri, a u srpnju iste godine dodatne dvije dionice Europskog investicijskog fonda (EIF).

Uplaćeni iznos predstavlja 20% nominalne vrijednosti kupljenih dionica dok je preostalih 80% evidentirano kao potencijalna obveza prema EIF-u koja na dan 31. prosinca 2007. godine iznosi 4,0 milijuna eura. Naime, prema pravnim aktima Fonda ulagači pri kupnji uplaćuju samo 20% dok su preostali upisani a neuplaćeni iznos ulagači dužni uplatiti na poziv Skupštine Fonda.

15. Ulaganja u pridružena društva

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Ulaganja u pridružena društva	26.157	28.257
Ispravak vrijednosti	(26.157)	(28.257)
	-	-

Ulaganja u pridružena društva su sastavni dio Programa ulaganja u temeljni kapital trgovačkih društava - malih i srednjih poduzetnika. HBOR ima značajan utjecaj na poslovanje društava putem svog predstavnika u Nadzornom odboru. Ulaganja se sukladno politikama Banke iskazuju po metodi udjela.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Djelatnost	2007. godine Ulaganja	% vlasništva u 2007.	2006. godine Ulaganja	% vlasništva u 2006.
	000 kuna		000 kuna	
Lika d.d., Donji Lapac	2.470	26,04%	2.470	26,04%
Bila boja d.o.o., Grohote	1.813	23,65%	1.813	23,65%
THC d.d., Obrovac	6.000	38,45%	6.000	38,45%
Tri D Drvo d.o.o., Vrhovine	4.374	26,00%	4.374	26,00%
Kupres d.o.o., Donji Miholjac	-	-	2.100	25,65%
Pounje d.d., Hrvatska Kostajnica	6.000	18,36%	6.000	18,36%
Metal-Sint Oklaj d.d., Oklaj	5.500	40,84%	5.500	40,84%
	26.157		28.257	

U 2007. godini obavljena je prodaja udjela u društvu Kupres d.o.o., Donji Miholjac, koji čini 25,65% temeljnog kapitala društva, za cijenu jednaku nominalnom iznosu temeljnog udjela u društvu koji je iznosio 2.100 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

16. Nekretnine postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

	Građevinski objekti	Komputeri	Namještaj, oprema i vozila	Predujmovi i investicije u tijeku	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema imovina	Nematerijalna imovina	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
NABAVNA VRIJEDNOST							
Stanje 31. prosinca 2006.	49.532	12.099	11.605	274	73.510	10.212	83.722
Povećanje	-	-	-	3.137	3.137	-	3.137
Prijenos sa investicija u tijeku	550	994	1.124	(3.241)	(573)	573	-
Rashod	-	(982)	(803)	-	(1.785)	(155)	(1.940)
Prijenos s/na	-	-	-	(75)	(75)	75	-
STANJE 31. PROSINCA 2007.	50.082	12.111	11.926	95	74.214	10.705	84.919
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
Stanje 31. prosinca 2006.	7.969	7.915	8.123	-	24.007	7.606	31.613
Amortizacija za 2007.	1.509	1.834	1.491	-	4.834	1.347	6.181
Rashod	-	(983)	(789)	-	(1.772)	(155)	(1.927)
STANJE 31. PROSINCA 2007.	9.478	8.766	8.825	-	27.069	8.798	35.867
Neotpisana vrijednost 31. prosinca 2007.	40.604	3.345	3.101	95	47.145	1.907	49.052
Neotpisana vrijednost 31. prosinca 2006.	41.563	4.184	3.482	274	49.503	2.606	52.109

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. Imovina namijenjena prodaji

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Imovina namijenjena prodaji	50.267	35.431
	50.267	35.431

U 2007. godini obavljeno je preuzimanje imovine namijenjene prodaji u ukupnom iznosu od 18.673 tisuća kuna (2006. godine: 18.513 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 837 tisuća kuna (2006. godine: 8.749 tisuća kuna), građevinski objekti u iznosu od 15.694 tisuća kuna (2006. godine: 7.168 tisuća kuna), stanovi u iznosu od 453 tisuća kuna (2006. godine: 2.596 tisuća kuna), namještaj i transportni uređaji u iznosu od 1.516 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuća kuna) i ostale nekretnine,

postrojenja i oprema u iznosu od 173 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuća kuna).

U 2007. godini obavljena je prodaja imovine namijenjene prodaji u iznosu od 3.837 tisuća kuna (2006. godine: 1.235 tisuća kuna) od čega: zemljište u iznosu od 338 tisuća kuna (2006. godine: 0 tisuće kuna), građevinski objekti u iznosu od 2.618 tisuća kuna (2006. godine: 584 tisuća kuna) i stanovi u iznosu od 881 tisuća kuna (2006. godine: 651 tisuća kuna).

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

18. Ostala aktiva, neto

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Potraživanja po naknadama	441	425
Sredstva u obračunu	-	297
Ostala aktiva	6.515	4.426
	6.956	5.148
Rezerviranja za moguće gubitke	(159)	(718)
	6.797	4.430

18. Ostala aktiva, neto (nastavak)

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po ostaloj aktivni mogu se prikazati:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	718	202
Rezerviranja za moguće gubitke po ostaloj aktivni	(483)	675
Naplata izvanbilančnih potraživanja	(35)	(58)
Donos rezerviranja sa izvanbilančne evidencije	35	58
Otpis	(13)	(10)
Prijenos u izvanbilančnu evidenciju	(63)	(149)
STANJE 31. PROSINCA	159	718

19. Obveze po depozitima

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Depoziti banaka	829	1.367
Devizni redovni računi trgovačkih društava	1.291	1.071
Devizni račun Ministarstva financija RH	16.979	15.151
Devizni namjenski računi trgovačkih društava	219.786	72.934
Depoziti lokalne uprave i fondova	64.572	64.284
Depoziti državnih institucija	254.952	363.204
Ostali depoziti	141	327
	558.550	518.338

Devizni račun Ministarstva financija Republike Hrvatske odnosi se najvećim dijelom na sredstva Garantnog fonda temeljem uplaćenih premija za reosigurane poslove po poslovima osiguranja izvoza koje HBOR obavlja u ime i za račun Republike Hrvatske.

Depoziti po viđenju državnih institucija odnose se na poslove koje Banka obavlja u ime i za račun Ministarstva financija Republike Hrvatske, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva,

Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG).

Na navedene depozite HBOR ne plaća kamatu.

20. Obveze po kreditima

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	3.738.098	4.162.802
Novi krediti	924.993	561.355
Povrat kredita	(854.066)	(935.817)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika	(39.471)	(80.715)
Obračunata kamata	25.805	30.473
STANJE 31. PROSINCA	3.795.359	3.738.098

Kamatne stope na primljene kredite kreću se od 2% fiksno godišnje do promjenjivih kamatnih stopa na međunarodnom tržištu kapitala (LIBOR EUR; EURIBOR; LIBOR USD) uvećanih za 0,225 - 1,5 postotnih poena godišnje.

Banka je podložna raznim klauzulama iz Ugovora. Na dan 31. prosinca 2007. godine Banka je bila u skladu sa svim zahtjevanim klauzulama iz Ugovora.

21. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire

	Efektivna kamatna stopa	Fer vrijednost 2007.	Knjigovodstvena vrijednost 2007.	Fer vrijednost 2006.	Knjigovodstvena vrijednost 2006.
	%	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
Obveznice 100,0 milijuna eura	5,899	744.307	732.513	767.708	734.508
Obveznice 300,0 milijuna eura	5,021	2.192.924	2.188.518	2.244.642	2.191.797
Obveznice 150,0 milijuna eura	4,836	1.068.224	1.097.384	1.105.508	1.100.193
Obveznice 250,0 milijuna eura	5,076	1.756.566	1.821.174	-	-
Obračunata kamata		-	173.256	-	123.929
		5.762.021	6.012.845	4.117.858	4.150.427

Knjigovodstvena vrijednost obveznica uključuje kamate.

21. Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire (nastavak)

Sukladno sporazumu od 28. studenog 2002. godine između HBOR-a i J.P. Morgan Europe Limited (glavni organizator), HBOR je 04. prosinca 2002. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 100.000 tisuća eura (732.513 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 734.508 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,75%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London i UBS Limited (glavni organizatori), HBOR je 11. veljače 2004. godine izdao obveznice pod EMTN programom uz jamstvo Republike Hrvatske, u iznosu od 300.000 tisuća eura (2.188.518 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 2.191.797 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,875%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i Deutsche Bank AG London (glavni organizator), HBOR je dana 11. srpnja 2006. godine izdao obveznice u iznosu od 150.000 tisuća eura (1.097.384 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine odnosno 1.100.193 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2006. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 4,807%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

Sukladno sporazumu između HBOR-a i UBS Investment Bank i Deutsche Bank AG London (glavni organizatori), HBOR je dana 14. lipnja 2007. godine izdao obveznice u iznosu od 250.000 tisuća eura (1.821.174 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. godine) na rok od 10 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,0%. Kamate su plative jednogodišnje unatrag.

22. Ostale obveze

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda	675.714	639.579
Obveze za subvencioniranje kamatne stope	285.247	207.336
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	231.564	229.193
Obveze u obračunu za subvencioniranje stambenih kredita uz potporu države	32.410	32.410
Rezerviranja za ostale obveze	12.712	11.019
Obveze za isplatu plaća i naknada	4.605	5.361
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po garancijama (bilješke 5 i 24)	2.306	-
Obveze prema dobavljačima	2.063	1.189
Obveze po više naplaćenim potraživanjima	647	380
Obveze u obračunu po namjenskim sredstvima	-	54.897
Ostale obveze	8.650	8.901
	1.255.918	1.190.265

Obveze za subvencioniranje kamatne stope odnose se na predujmove preuzete za subvencioniranje kamatnih stopa po kreditima, koji su odobreni sa nižom kamatnom stopom krajnjim korisnicima po programima koje HBOR provodi u ime i za račun RH. Ove obveze odnose se na:

- Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a u iznosu od 269.711 tisuća kuna (2006. godine: 192.698 tisuća kuna),
- Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote u iznosu od 14.046 tisuća kuna (2006. godine: 14.638 tisuća kuna),
- Fond za regionalni razvoj u iznosu od 1.284 tisuća kuna,
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 206 tisuća kuna (vidi Bilješku 25).

Odgođeno priznavanje kamatnih prihoda u iznosu od 675.714 tisuća kuna (2006. godine: 639.579 tisuća kuna) sastoji se od državne subvencije za kamate na kredite, koji su odobreni i povučeni od strane krajnjeg korisnika po nižoj kamatnoj stopi (vidi Bilješku 2), ali još nisu u fazi otplate u iznosu od 175.767 tisuća kuna (2006. godine: 176.482 tisuća kuna) te onih koji su u fazi otplate u iznosu od 499.947 tisuća kuna (u 2006. godini 463.097 tisuća kuna) (vidi Bilješku 2).

Iznos rezerviranja za garancije i preuzete obveze predstavlja najbolju procjenu izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnjih obveza na datum bilance i utvrđuje se sukladno MRS-u 37 - Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.

22. Ostale obveze (nastavak)

Od ukupnog iznosa rezerviranja za garancije i preuzete obveze na banke se odnosi iznos od 29.594 tisuća kuna (2006. godine: 22.904 tisuća kuna, domaća trgovačka društva iznos od 81.333 tisuća kuna (2006. godine: 74.781 tisuća kuna), državna trgovačka društva iznos od 104.167 tisuća kuna (2006. godine: 118.220 tisuća kuna), javni sektor iznos od 728 tisuća kuna (2006. godine: 354 tisuća kuna), strane pravne osobe iznos od 6.882 tisuća kuna (2006. godine: 1.829 tisuća kuna) te na ostale iznos od 8.860 tisuća kuna (2006. godine: 11.105 tisuća kuna).

Promjene na rezerviranjima za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama mogu se prikazati kako slijedi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Stanje 01. siječnja	229.193	248.392
Rezerviranja za moguće gubitke po garancijama i preuzetim obvezama	4.795	(11.530)
Neto dobit/(gubitak) od tečajnih razlika po rezerviranjima za moguće gubitke	(2.424)	(7.669)
REZERVIRANJA ZA GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE	231.564	229.193
Stanje 01. siječnja	11.019	7.004
Rezerviranja za moguće gubitke po ostalim obvezama	1.693	4.015
REZERVIRANJA ZA MOGUĆE GUBITKE PO OSTALIM OBVEZAMA	12.712	11.019
STANJE 31. PROSINCA	244.276	240.212

23. Garantni fond

Sredstva garantnog fonda u ukupnom iznosu od 12.985 tisuća kuna i 11.018 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine odnose se na sredstva garantnog fonda od Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft (DEG), a odnose se na financijski doprinos (bespovratna sredstva) Vlade SR Njemačke, koja se koriste za pokriće mogućih gubitaka za izdane garancije i odobrene kredite po Programu kreditiranja utemeljenja poduzetništva u Hrvatskoj.

24. Garancije i preuzete obveze

Banka preuzima razne potencijalne obveze kako bi zadovoljila financijske potrebe svojih klijenata. Navedene obveze sadrže kreditni rizik te su stoga dio ukupnog rizika Banke iako se ne prikazuju u bilanci.

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Izdane garancije u kunama	691	1.270
Izdane garancije u devizama	2.311.044	2.214.749
Izdane mjenice	31.105	21.118
Otvoreni akreditivi u devizama	88.934	69.040
Preuzete obveze po kreditima	1.815.862	1.152.931
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a (bilješka 14)	29.301	-
Odgođeno priznavanje naplaćenih kamatnih prihoda - naknada po garancijama (bilješke 5 i 22)	(2.306)	-
	4.274.631	3.459.108
Rezerviranja za garancije i preuzete obveze	(231.564)	(229.193)
	4.043.067	3.229.915

Garancije i otvoreni akreditivi uglavnom su pokriveni jamstvima Republike Hrvatske.

Potencijalne obveze

Akreditivi, garancije (uključujući "standby" akreditive) predstavljaju obvezu Banke da izvrši plaćanja u ime klijenta u slučaju nastanka određenih događaja, obično vezanih za uvoz i izvoz dobara te za ostale ugovorene svrhe. Garancije i "standby" akreditivi sadrže isti rizik kao krediti.

Preuzete obveze za nepovučene kredite

Obveza za isplatom kredita predstavlja ugovornu obvezu kredita i revolving kredita. Ugovorom je najčešće definiran krajni datum korištenja kredita ili je navedena druga klauzula prestanka obveze. Ukupni ugovoreni iznos kredita ne mora biti povučen stoga ukupan ugovoreni iznos nužno ne predstavlja buduće zahtjeve za isplatom.

Ipak, potencijalni gubitak po kreditima je manji od ukupno neiskorištenog iznosa budući da većina preuzetih obveza po kreditima ovisi o udovoljavanju posebnih kreditnih uvjeta za povlačenje sredstava od strane klijenata Banke. Banka prati rokove dospijanja ugovorenih obveza budući da dugoročne preuzete kreditne obveze obično nose veći stupanj kreditnog rizika od onih kratkoročnih.

25. Poslovi u ime i za račun

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Fonda za razvoj i zapošljavanje, Fonda za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Vodovoda i kanalizacije d.o.o., Split i Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) koja se uglavnom koriste za kreditiranje programa obnove i razvitka. Ta sredstva se vode odvojeno od sredstava Banke. Prihodi i rashodi po tom poslovanju terete nalogodavca, a Banka ne snosi druge obveze. Za svoje usluge Banka po određenim programima naplaćuje naknadu dok određene programe vodi bez naknade u ovisnosti o ugovoru s nalogodavcem, vodeći računa da ti iznosi nisu značajni za Banku.

Ukupna bilančna suma poslova u ime i za račun po pojedinačnim programima iznosi:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Kreditiranje prerađivača ribe	-	12.971
Kreditiranje razvitka i obnove poljodjelskih domaćinstava	95.624	100.681
Kreditiranje zapošljavanja razvojačenih pripadnika HV	470.187	451.260
Projekt hitne obnove (zajam IBRD 3760 - HR)	438	2.980
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama - izvor MF	70.676	68.663
Kreditiranje poduzeća u poteškoćama - izvor HZZ	1.222	2.232
Kreditiranje programa ulaganja u lokalnu infrastrukturu i zaštitu okoliša - program MEIP	683.298	633.298
Program naplate potraživanja po garancijama HAMAG-a	297	289
Osiguranje izvoznih poslova	166.055	130.633
Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima HBOR-a	269.711	192.698
Program razvoja i zapošljavanja - krediti	298.107	291.034
Program regionalnog razvoja Republike Hrvatske - krediti	26.596	24.178
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	40.717	17.549
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka	28.939	17.463
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva	31.434	20.869
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva - subvencija kamatnih stopa	1.442	781
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka - subvencija kamatnih stopa	2.743	2.741
Model financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva - subvencija kamatnih stopa	9.861	11.116
Projekt obnovljivih izvora energije	2.880	3.069
VIK - EK0 račun A - namjenska cijena vode	308.048	-
VIK - EK0 račun B - PDV	66.162	-
Projekt energetske učinkovitosti - UNDP	2.991	-
Fond za regionalni razvoj - subvencija kamatnih stopa	1.284	-
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost - subvencija kamatnih stopa	206	-
	2.578.918	1.984.505

26. Transakcije s povezanim stranama

Povezane strane su društva koja izravno ili neizravno putem jednog ili više posrednika kontroliraju izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom.

Najveći dio transakcija sa povezanim stranama čine transakcije s Republikom Hrvatskom, 100%-tnim vlasnikom Banke.

Sve su takve transakcije provedene po uobičajenim tržišnim pravilima u bankarstvu.

Na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine, stanja koja proizlaze iz transakcija s povezanim stranama, uključujući Upravu Banke i direktore, obuhvaćaju sljedeće:

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
KREDITI OSTALIM KORISNICIMA, NETO		
Članovi Uprave i direktori	1.322	2.245
Pridružena društva	24	48
Vlasnik	456.972	489.979
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	317.424	365.104
Državna trgovačka društva	1.902.204	2.086.590
IMOVINA KOJA SE DRŽI DO DOSPIJEĆA		
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	39.161	75.925
IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU		
Vlasnik	164.118	210.425
OSTALA IMOVINA NETO		
Vlasnik	9	-
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	506	471
UKUPNA AKTIVA	2.881.740	3.230.787
OBVEZE PO DEPOZITIMA		
Vlasnik	214.087	343.828
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	51.451	33.606
Državna trgovačka društva	209.388	55.067
OSTALE OBVEZE		
Vlasnik	303.311	225.957
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	14.252	14.638
UKUPNO PASIVA	792.489	673.096
PRIMLJENE GARANCIJE		
Vlasnik	3.735.647	4.525.913
Državni fondovi, izvršna tijela i agencije	214.048	130.061

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.1. Uvod (nastavak)

Kontrola i revizija

Kontrola i revizija organizirana je kao posebna organizacijska jedinica, funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira i drugim organizacijskim dijelovima HBOR-a. Kontrola i revizija odgovorna je za svoj rad Nadzornom odboru, Upravi i Revizorskom odboru. Kontrola i revizija provjerava primjenu i djelotvornost procedura i metodologija za upravljanje rizicima. Svoju funkciju ostvaruje provjerom sustava upravljanja rizicima koji proizlaze iz poslovnih aktivnosti Banke sukladno načelima stabilnog poslovanja uključujući upravljanje resursima informacijske tehnologije i drugih pridruženih tehnologija.

Mjerenje rizika i sustavi izvješćivanja

Za mjerenje i praćenje rizika Banka koristi različite metode mjerenja bazirane na povijesnim podacima, planovima poslovanja, tržišnim uvjetima, specifičnostima Banke kao posebne financijske institucije. Za praćenje i kontrolu rizika utvrđen je sustav limita za upravljanje kreditnim rizikom i tržišnim rizicima. Dnevno se prati likvidnost i otvorenost devizne pozicije o čemu se izrađuju izvješća koja se dostavljaju članovima Komisije za likvidnost i direktorima organizacijskih jedinica. Mjesečno Odbor za procjenu i mjerenje kreditnih rizika utvrđuje rizičnost kreditnog portfelja i prati primjerenost visine rezervacija o čemu se izrađuje zapisnik.

Banka kroz scenario analize provodi praćenje rizika likvidnosti i kamatnog rizika izrađujući uz najlošije scenarije i scenarije promjene određenih parametara u modelu. Izrađuje se analizirani kreditnog portfelja i polugodišnje izvješćuje Uprava. Velike izloženosti prate se kroz kvartalna izvješća o čemu

se izvješćuje Uprava i Nadzorni odbor. Limiti upravljanja kreditnim rizikom određuju se kvartalno o čemu se obavještava Uprava i organizacijske jedinice u kojima nastaje i koje prate kreditni rizik. Kvartalno se izrađuju izvješćaji o adekvatnosti kapitala te razna izvješća za praćenje izloženosti riziku. Razvijaju se sustavi pro-aktivnog upravljanja rizicima radi smanjenja budućih rizika u vremenu prije nastanka same izloženosti. Izrađuju se izvješća o naplati rizičnih plasmana, poduzetim radnjama pojačanog praćenja i naplate potraživanja od klijenata u poteškoćama i o tome se kvartalno izvješćuje Uprava. Godišnje se izrađuju izvješća o praćenjima klijenata na temelju analiza financijskih izvješća, promjena rizičnih skupina te o poduzetim aktivnostima. Temeljem prijedloga unutarnje revizije Uprava donosi potrebne odluke za poduzimanje korektivnih mjera u procesu upravljanja rizicima. U izradi izvješća Banka se oslanja na povijesne podatke, njihovu statistiku i redovito provjerava propisane kvantitativne modele procjene i mjerenja u svrhu razvoja dosljednosti u upravljanju rizicima.

Ublažavanje rizika

Banka kao posebna financijska institucija nije profitno orijentirana te se ne bavi trgovanjem derivatima. Derivate može koristiti samo u svrhu zaštite svojih pozicija.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik

Pod kreditnim rizikom podrazumijeva se gubitak do kojeg dolazi uslijed potpunog ili djelomičnog neispunjenja odnosno nepravovremenog ispunjenja financijske obveze po dospijeću od strane klijenta.

Banka kontrolira kreditni rizik putem kreditnih politika i propisanih procedura rada u kojima su utvrđeni sustavi unutarnjih kontrola s ciljem preventivnog djelovanja na rizik.

Uprava Banke vodi konzervativnu politiku upravljanja kreditnim rizikom. Sustav upravljanja kreditnim rizikom čini najvažniji dio poslovne politike Banke i bitan je činitelj njezine strategije poslovanja zbog čega je ovo područje regulirano posebnim aktom Procedurama upravljanja kreditnim rizikom, koji se primjenjuje na sve faze procesa (od procesa razvoja novih bankarskih proizvoda odnosno od zahtjeva za kredit do konačne otplate kredita).

Procedure upravljanja kreditnim rizikom su sveobuhvatan dokument koji obuhvaća zasebne metodologije, namijenjene ocjeni različitih ciljanih skupina klijenata:

- Metodologije za ocjenu kreditnog rizika koje obuhvaćaju Metodologije za ocjenu instrumenata osiguranja,
- Metodologiju kreditnog bodovanja,
- Metodologija za ocjenu i odabir banaka,
- Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka.

U slučaju izravnog kreditiranja, Banka se za određivanje izloženosti kreditnom riziku koristi Metodologijom za ocjenu kreditnog rizika (za kredite iznad 700.000 kuna) ili Metodologijom kreditnog bodovanja (za kredite ispod 700.000 kuna). Metodologija kreditnog bodovanja razvijena je u suradnji sa USAID-om i time je unaprijeđena procjena i mjerenje rizika kredita koji pripadaju „malom portfelju“, a sadrži tri modela bodovanja: plasmana do 200.000 kuna, plasmana od 200.000 do 700.000

kuna trgovačkim društvima i plasmana od 200.000 do 700.000 svim ostalim poduzetnicima.

Banka kontrolira rizik povezanih osoba pri samom odobravanju kredita gdje se zahtjeva od klijenta da navede povezane osobe. Prikupljene informacije se provjeravaju i utvrđuje se tip međusobne povezanosti i može li poboljšanje ili pogoršanje gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe imati utjecaja na gospodarsko i financijsko stanje druge povezane osobe.

Odvojeni su poslovi subjektivne i objektivne analize klijenata te uvedeni sustavi kontrola u procedure. Banka kao razvojna financijska institucija podupire rast i razvoj hrvatskog gospodarstva kroz investicijsku izgradnju. Iz tog razloga klijenti se najčešće javljaju Banci sa zahtjevima za kreditno praćenje razvojnih investicijskih projekata. Kako bi rizik sveli na najmanju mjeru i što objektivnije procijenili koji su projekti koji obećavaju razvoj i ujedno povrat uloženog, Banka stalno unapređuje postojeća organizacijsko-tehnološka rješenja, prijedloge organizacijskih propisa i provedbenih uputa, tehnologije i organizacije radnih procesa, izvještaje i akte.

Stalnim praćenjem i ocjenjivanjem poslovanja klijenata nastoji pravovremeno uočiti poteškoće u njihovom poslovanju. Kod klijenata koji su suočeni s problemima pronalazi primjerene načine naplate potraživanja sagledavajući mogućnosti novih uvjeta otplate potraživanja s ciljem nastavka proizvodnog procesa i povećanja zapošljavanja. Posebno se uočavaju i prate uzroci loših plasmana te se postupci za prevencije istih ugrađuju u procedure rada u svrhu smanjenja udjela rizičnih plasmana Banke.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

U tijeku prethodne dvije godine postojeći akti Banke za procjenu i mjerenje te praćenje kreditnog rizika su se dopunjavali i mijenjali u skladu s organizacijskim promjenama, uvođenjem mjerenja i praćenja valutno induciranog kreditnog rizika, državnih potpora, razvoja metodologije kreditnog bodovanja, metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka te razrada limita izloženosti prema bankama te podlimita.

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku prikazuje najveću izloženost kreditnom riziku u bruto iznosu prema pozicijama bilance i garancija i preuzetih obveza, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost
	000 kuna	000 kuna
AKTIVA		
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	405.118
Kreditni bankama, neto	10.523.533	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.932.731	6.209.913
Imovina koja se drži do dospelosti	39.161	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	225.847
Ostala aktiva, neto	5.186	3.157
UKUPNO	17.301.117	14.838.775
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE		
Izdane garancije u kunama	683	1.257
Izdane garancije u devizama	2.180.479	2.119.660
Izdane mjenice	30.794	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	85.954	45.013
Preuzete obveze po kreditima	1.715.856	1.043.078
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.301	-
UKUPNO	4.043.067	3.229.915
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	21.344.184	18.068.690

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Banka kroz razvojne programe kreditiranja obuhvaća područje cijele Republike Hrvatske s naglaskom na područja posebne državne skrbi. Kreditni rizik je rasprostranjen po geografskim područjima te kreditnim programima razvoja. Razvojem novih kreditnih programa (proizvoda) Banka vodi računa o koncentraciji kreditnog rizika u cilju ravnomjernog razvitka svih područja Republike Hrvatske.

Kreditiranjem različitih grana djelatnosti uz poticanje proizvodnje i razvoja s ciljem razvoja hrvatske privrede Banka stvara bolju bazu za povrate kredita i smanjenje rizika.

Najveća kreditna izloženost prema jednom dužniku na 31. prosinca 2007. godine iznosi 1.369.484 tisuća kuna (31. prosinca 2006. godine: 1.086.821 tisuća kuna), nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja, s obzirom da se radi o dužniku razvrstanome u rizičnu skupinu A odnosno prvoklasnom dužniku. Politika instrumenata osiguranja dana je u bilješci 27.2. u nastavku.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.2. Kreditni rizik (nastavak)****Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

2007. godina	Republika Hrvatska	Zemlje Europske unije	Ostale zemlje	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	8.314	1.975	14.367	24.656
Depoziti kod drugih banaka, neto	95.059	489.571	-	584.630
Kreditni bankama, neto	10.483.266	-	40.267	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.835.953	-	96.778	5.932.731
Imovina koja se drži do dospeljeća	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	178.876	12.344	-	191.220
Ostala aktiva, neto	5.183	3	-	5.186
UKUPNO	16.645.812	503.893	151.412	17.301.117
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683
Izdane garancije u devizama	2.180.479	-	-	2.180.479
Izdane mjenice	-	30.794	-	30.794
Otvoreni akreditivi u devizama	85.954	-	-	85.954
Preuzete obveze po kreditima	1.545.420	-	170.436	1.715.856
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	-	29.301	-	29.301
UKUPNO	3.812.536	60.095	170.436	4.043.067
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	20.458.348	563.988	321.848	21.344.184

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.2. Kreditni rizik (nastavak)****Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema zemljopisnim segmentima, prije uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja (nastavak):

2006. godina	Republika Hrvatska	Zemlje Europske unije	Ostale zemlje	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	7.112	10.849	1.897	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	225.471	179.647	-	405.118
Kreditni bankama, neto	7.841.617	-	57.340	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	6.189.968	-	19.945	6.209.913
Imovina koja se drži do dospeljeća	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.829	18	-	225.847
Ostala aktiva, neto	3.150	7	-	3.157
UKUPNO	14.569.072	190.521	79.182	14.838.775
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257
Izdane garancije u devizama	2.119.660	-	-	2.119.660
Izdane mjenice	-	20.907	-	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	45.013	-	-	45.013
Preuzete obveze po kreditima	862.027	-	181.051	1.043.078
UKUPNO	3.027.957	20.907	181.051	3.229.915
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	17.597.029	211.428	260.233	18.068.690

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Koncentracija aktive i garancija i preuzetih obveza prema djelatnostima, prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja:

	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost	Bruto najveća izloženost	Neto najveća izloženost
	2007. 000 kuna	2007. 000 kuna	2006. 000 kuna	2006. 000 kuna
Financijsko posredovanje	12.138.610	39.715	8.834.656	76.788
Brodogradnja	2.635.806	276.746	3.128.643	526.389
Turizam	996.974	33.321	963.885	73.446
Vodoopskrba, opskrba električnom energijom i ostala infrastruktura	1.895.873	1.412.621	1.776.648	1.377.390
Poljoprivreda i prehrambena industrija	631.742	164.922	623.988	169.969
Ostala industrija	475.587	47.895	545.155	37.604
Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	316.508	37.036	218.169	12.808
Građevinarstvo	445.590	252.846	315.234	276
Industrija kože i tekstila	86.323	15.391	92.324	16.003
Zdravstvo	19.244	-	24.026	-
Prijevoz, skladištenje i veze	956.215	16.543	992.822	17.084
Ostalo	745.712	597.719	553.140	420.812
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	21.344.184	2.894.755	18.068.690	2.728.569

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Fer vrijednost instrumenata osiguranja u 2007. godini iznosi 18.449.429 tisuća kuna (2006. godine: 15.340.121 tisuća kuna), međutim, u ukupnoj neto najvećoj izloženosti u 2007. godini iznos kreditnog rizika od 2.243.895 tisuća kuna (2006. godine: 2.374.566 tisuća kuna) nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 649.032 tisuća kuna (2006. godine: 685.704 tisuća kuna), jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 131.329 tisuća kuna (2006. godine: 91.532 tisuća kuna), državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 320.120 tisuća kuna (2006. godine: 365.893 tisuća kuna), Republičkog fonda u iznosu od 7.698 tisuća kuna (2006. godine: 12.950 tisuća kuna), obveznica RH u iznosu od 164.118 tisuća kuna (2006. godine: 210.424 tisuća kuna), korporativnih obveznica u iznosu od 14.620 tisuća kuna (2006. godine: 15.267

tisuća kuna) i obveznica državne agencije u iznosu od 39.161 tisuća kuna (2006. godine: 75.925 tisuća kuna). Osim toga, iznos od 917.817 tisuća kuna (2006. godine: 916.871 tisuća kuna) odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Dio plasmana koji imaju iskazanu neto izloženost odnosi se na plasmane koji su privremeno djelomično pokriveni instrumentima osiguranja te je daljnje plasiranje po odobrenom plasmanu obustavljeno sve do pribavljanja instrumenata osiguranja potrebnih za udovoljavanje potrebnog omjera vrijednosti predmeta osiguranja i plasmana.

Djelatnost financijskog posredovanja najvećim dijelom uključuje poslovne banke a način poslovanja i kvaliteta osiguranja plasmana putem poslovnih banaka opisana je u bilješci 27.2. u nastavku pod nazivom Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema internom kreditnom rejtingu:

Interni kreditni rejting	Stopa povijesnog kašnjenja (%)	Ukupno 2007.	Ukupno 2006.
		000 kuna	000 kuna
A	0,82	19.213.293	16.852.900
B	7,24	2.130.697	1.215.596
C	55,11	194	194
UKUPNO		21.344.184	18.068.690

Interna metodologija nije usporediva s metodologijom rejting agencija, te se iskazani interni kreditni rejting ne može uspoređivati s rejtingom svjetski priznatih rejting agencija.

Interna metodologija procjene kreditnog rizika

Za ocjenu različitih ciljnih skupina klijenata Banka ima propisane interne metodologije. One predstavljaju podlogu za donošenje odluke o odobrenju kredita, garancija i akreditiva s odgođenim polaganjem pokrića te za određivanje iznosa rezervacija potrebnih za pokriće potencijalnih gubitaka.

Metodologija za ocjenu kreditnog rejtinga primjenjuje se za ocjenu kreditnog rizika kod izravnog kreditiranja trgovačkih društava iznad 700.000 kuna. Sadrži dva glavna područja ocjene: ocjenu klijenta i ocjenu projekta/investicije i sintezu ove dvije ocjene. Sva područja ocjene se sastoje od tri osnovna dijela: financijske, nefinancijske analize i ispravka ocjene putem valutno induciranog kreditnog rizika (VIKR). Klijenti se svrstavaju u 10 rangova ovisno o bodovima prikupljenim po kriteriju kreditne sposobnosti klijenta, ocjeni projekta i izloženosti VIKR-u.

Metodologije kreditnog bodovanja primjenjuju se prilikom ocjene kreditnog rizika za sve izravne plasmane manje od 700.000 kuna, po kojima je Banka izložena kreditnom riziku. Kreditno bodovanje je proces kojim se prethodno definirani subjektivni i objektivni kriteriji klijenta boduju. Konačni rezultat bodovanja određuje da li je klijent prihvatljiv za kreditiranje. Kvaliteta i vrijednost instrumenata osiguranja plasmana sastavni su dio postupka kreditnog bodovanja. Metodologija za ocjenu i odabir banaka i Metodologija za ocjenu i odabir inozemnih banaka primjenjuju se za ocjenu domaćih i inozemnih banaka. Metodologije obuhvaćaju procjenu financijskog rizika (kvantitativna ocjena), procjenu poslovnog rizika analiziranih banaka (kvalitativna ocjena) te procjenu reputacijskog rizika.

Rezultat primjene metodologije za ocjenjivanje banaka je interni rejting banke koji se potom pretvara u ocjenu rizika.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku prema internom kreditnom rejtingu (nastavak):

Gubitak od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

Rezervacije za identificirane gubitke Banka formira u skladu s odredbama i propisima HNB-a, te vlastitim procedurama i metodologijama. Formiranje rezervacija u nadležnosti je Odbora za procjenu i mjerenje kreditnog rizika.

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi

Formiranje rezervi na pojedinačnoj osnovi predstavlja umanjenje vrijednosti djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana (rizične skupine „B“ i „C“). Na pojedinačnoj osnovi raspoređivanje dužnika u rizične skupine obavlja se po objektivnom i subjektivnom kriteriju te kvaliteti instrumenata osiguranja. Po objektivnom kriteriju, potraživanja se raspoređuju po dužnikovoj urednosti podmirivanja obveza u roku dospjeća. Iznimno, potraživanja od dužnika koji pripadaju portfelju malih kredita raspoređuju se samo prema objektivnom kriteriju.

Po subjektivnom kriteriju potraživanja se raspoređuju prema kreditnoj sposobnosti dužnika koja se procjenjuje na osnovi: karaktera dužnika (status, ekonomsko-financijske i osobne značajke), kapitala dužnika, likvidnosti i profitabilnosti, imovinske snage dužnika te općih uvjeta poslovanja i perspektive njegove djelatnosti.

Banka ne utvrđuje sadašnju vrijednost očekivanih budućih novčanih tijekova po djelomično nadoknadivim plasmanima ako je rok u kojem se očekuje priljev kraći od jedne godine računajući od datuma izrade izvješća.

Formiranje rezervi na skupnoj osnovi

Rezerve na skupnoj osnovi formiraju se za potpuno nadoknadive plasmane ili plasmane i potencijalne obveze razvrstane u rizičnu skupinu „A“. Raspoređivanje dužnika unutar rizične skupine obavlja se po kriteriju kreditne sposobnosti, rizičnosti gospodarske djelatnosti, geografskog područja, vrsti i valutnoj usklađenosti dužnika.

Plasmani koji su osigurani 80% i više prvorazrednim instrumentom osiguranja razvrstavaju se u rizičnu skupinu „A“.

Uprava HBOR-a smatra da je politika i procedura formiranja rezervacija adekvatna te da osigurava formiranje dostatnih rezervi za potencijalne gubitke.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija rizika i najveća izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje knjigovodstvenu vrijednost reprogramiranih kredita:

	Ukupno 2007.	Ukupno 2006.
	000 kuna	000 kuna
Kreditni bankama i ostalim korisnicima	24.022	26.900
UKUPNO	24.022	26.900

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga:

2007. godina	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA								
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	-	-	24.656	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	-	-	584.630	-	-	-	-
Kreditni bankama, neto	9.928.561	594.972	-	10.523.533	-	554	-	554
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.045.666	886.871	194	5.932.731	2.057.321	91.384	194	2.148.899
Imovina koja se drži do dospelja	39.161	-	-	39.161	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	-	-	191.220	178.738	-	-	178.738
Ostala aktiva, neto	5.159	27	-	5.186	1.166	27	-	1.193
UKUPNO	15.819.053	1.481.870	194	17.301.117	2.276.386	91.965	194	2.368.545
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE								
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	1.861.513	318.966	-	2.180.479	100	221.497	-	221.597
Izdane mjenice	30.794	-	-	30.794	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	83.341	2.613	-	85.954	-	2.613	-	2.613
Preuzete obveze po kreditima	1.388.608	327.248	-	1.715.856	163.775	138.225	-	302.000
Upisani a neuplaćeni kapital EIF-a	29.301	-	-	29.301	-	-	-	-
UKUPNO	3.394.240	648.827	-	4.043.067	163.875	362.335	-	526.210
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU								
	19.213.293	2.130.697	194	21.344.184	2.440.261	454.300	194	2.894.755

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti iznos kredita ostalim korisnicima od 2.025.996 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 649.032 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 131.329 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 320.120 tisuća kuna te republičkog fonda u iznosu od 7.698 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 917.817 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine koja se drži do dospelja nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se u cijelosti odnosi na obveznice državne agencije.

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 164.118 tisuća kuna i korporativne obveznice u iznosu od 14.620 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza kreditnog rizika prije i nakon uzimanja u obzir primljenih instrumenata osiguranja prema vrsti financijske imovine na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga (nastavak):

2006. godina	Bruto izloženost portfelja rizične skupine A	Bruto izloženost portfelja rizične skupine B	Bruto izloženost portfelja rizične skupine C	Bruto izloženost ukupnog portfelja	Neto izloženost portfelja rizične skupine A	Neto izloženost portfelja rizične skupine B	Neto izloženost portfelja rizične skupine C	Neto izloženost ukupnog portfelja
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA								
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	19.858	-	-	19.858	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	405.118	-	-	-	-
Kreditni bankama, neto	7.689.861	209.096	-	7.898.957	-	863	-	863
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.462.621	747.105	187	6.209.913	2.163.495	113.562	187	2.277.244
Imovina koja se drži do dospelja	75.925	-	-	75.925	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.847	-	-	225.847	225.691	-	-	225.691
Ostala aktiva, neto	3.131	19	7	3.157	636	19	7	662
UKUPNO	13.882.361	956.220	194	14.838.775	2.465.747	114.444	194	2.580.385
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE								
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257	-	-	-	-
Izdane garancije u devizama	2.016.615	103.045	-	2.119.660	-	21.259	-	21.259
Izdane mjenice	20.907	-	-	20.907	-	-	-	-
Otvoreni akreditivi u devizama	15.842	29.171	-	45.013	-	29.171	-	29.171
Preuzete obveze po kreditima	915.918	127.160	-	1.043.078	83.829	13.925	-	97.754
UKUPNO	2.970.539	259.376	-	3.229.915	83.829	64.355	-	148.184
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU								
	16.852.900	1.215.596	194	18.068.690	2.549.576	178.799	194	2.728.569

U ukupnoj neto najvećoj izloženosti u 2006. godini iznos kredita ostalim korisnicima od 2.072.950 tisuća kuna nije pokriven uobičajenim instrumentima osiguranja, ali se odnosi na potraživanja i primljena sredstva od Republike Hrvatske u iznosu od 685.704 tisuća kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 91.532 tisuća kuna, državnih trgovačkih društava za čije obveze

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Republika Hrvatska odgovara solidarno i neograničeno u iznosu od 365.893 tisuća kuna te republičkog fonda u iznosu od 12.950 tisuća kuna. Dodatno, iznos od 916.871 tisuća kuna odnosi se na potraživanja od trgovačkog društva u većinskom državnom vlasništvu (51%).

Iznos imovine koja se drži do dospijeca nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se u cijelosti odnosi na obveznice državne agencije.

Iznos imovine raspoložive za prodaju nije pokriven uobičajenim instrumentima, ali se odnosi na obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 210.424 tisuća kuna i korporativne obveznice u iznosu od 15.267 tisuća kuna.

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga:

2007. godina	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.656	-	-	24.656
Depoziti kod drugih banaka, neto	584.630	-	-	584.630
Kreditni bankama, neto	9.868.816	59.745	594.972	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	4.953.860	91.806	887.065	5.932.731
Imovina koja se drži do dospijeca	39.161	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	191.220	-	-	191.220
Ostala aktiva, neto	5.158	1	27	5.186
UKUPNO	15.667.501	151.552	1.482.064	17.301.117
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	683	-	-	683
Izdane garancije u devizama	1.861.513	-	318.966	2.180.479
Izdane mjenice	30.794	-	-	30.794
Otvoreni akreditivi u devizama	83.341	-	2.613	85.954
Preuzete obveze po kreditima	1.388.608	-	327.248	1.715.856
Upisani a neplaćeni kapital EIF-a	29.301	-	-	29.301
UKUPNO	3.394.240	-	648.827	4.043.067
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	19.061.741	151.552	2.130.891	21.344.184

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine u bruto izloženosti na pozicijama aktive i garancija i preuzetih obveza prema internom sistemu kreditnog rejtinga (nastavak):

2006. godina	Bruto izloženost imovine koja nije umanjena niti dospjela nenaplaćena	Bruto izloženost imovine koja je dospjela nenaplaćena i nije umanjena	Bruto izloženost imovine umanjene na pojedinačnoj osnovi	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA				
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	19.858	-	-	19.858
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto	7.647.059	42.802	209.096	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	5.403.406	59.215	747.292	6.209.913
Imovina koja se drži do dospijeca	75.925	-	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	225.847	-	-	225.847
Ostala aktiva, neto	2.703	428	26	3.157
UKUPNO	13.779.916	102.445	956.414	14.838.775
GARANCIJE I PREUZETE OBVEZE				
Izdane garancije u kunama	1.257	-	-	1.257
Izdane garancije u devizama	2.016.615	-	103.045	2.119.660
Izdane mjenice	20.907	-	-	20.907
Otvoreni akreditivi u devizama	15.842	-	29.171	45.013
Preuzete obveze po kreditima	915.918	-	127.160	1.043.078
UKUPNO	2.970.539	-	259.376	3.229.915
UKUPNA IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	16.750.455	102.445	1.215.790	18.068.690

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Kvaliteta kreditnog rizika prema vrsti financijske imovine (nastavak)

Analiza starosne strukture dospjelih i neumanjenih kreditnih plasmana prema vrsti financijske imovine:

	Do 2 dana 2007.	3 do 45 dana 2007.	46 do 90 dana 2007.	Preko 90 dana 2007.	Ukupno 2007.	Do 2 dana 2006.	3 do 45 dana 2006.	46 do 90 dana 2006.	Preko 90 dana 2006.	Ukupno 2006.
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA										
Kreditni bankama, neto	29.894	29.661	46	144	59.745	42.457	180	74	91	42.802
Kreditni ostalim korisnicima, neto	90.747	753	122	184	91.806	58.172	617	224	202	59.215
Ostala aktiva, neto	-	1	-	-	1	407	10	8	3	428
UKUPNO	120.641	30.415	168	328	151.552	101.036	807	306	296	102.445

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2007. godini iznos od 28.660 tisuća kuna ili 48% odnosi se na odobrene neprovedene prolongate po okvirnim ugovorima po programu kreditiranja izvoza.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima u 2007. godini iznos od 90.747 tisuća kuna ili 99% odnosi se na kašnjenja do dva dana. Iznos ovih potraživanja od 41.412 tisuća kuna ili 45% pokriven je jamstvima Republike Hrvatske, a iznos potraživanja od 45.843 tisuća kuna ili 50% iskazanih potraživanja naplaćen je do 16. siječnja 2008. godine.

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita bankama u 2006. godini iznos od 42.457 tisuća kuna ili 99% odnosi se na kašnjenja do dva dana i to najvećim dijelom iz razloga što je 31.12.2006. godine bio neradni dan (nedjelja).

Od ukupnog iznosa dospjelih i neumanjenih kredita ostalim korisnicima iznos od 58.172 tisuća kuna ili 98% odnosi se na kašnjenja do dva dana. Iznos potraživanja od 36.581 tisuća kuna ili 62% pokriven je jamstvima Republike Hrvatske.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti

Instrumenti osiguranja plasmana Banke su:

1. obvezni (mjenice i zadužnice),
2. uobičajeni (nekretnine, brodovi, zrakoplovi, bankarska garancija, jamstvo Republike Hrvatske, jamstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, garancija HAMAG-a, polica osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika), te
3. ostali instrumenti osiguranja (pokretna imovina, mjenice ili jamstva drugih trgovačkih društva solidnog boniteta, prijenos vlasništva ili zalag dionica odnosno udjela trgovačkog društva, pljenidba novčanih potraživanja odnosno cesija naplativih potraživanja, pljenidba depozita, vinkuliranje police osiguranja imovine i/ili osoba, zalag na žigu ili robnoj marki i sl.).

Svi plasmani Banke moraju biti osigurani obveznim instrumentima osiguranja. Banka provodi osiguranje plasmana prijenosom vlasništva ili zasnivanjem hipoteke (nadhipeke) na nekretnini/pokretnini.

Uobičajeni i ostali instrumenti osiguranja razvrstani su prema kvaliteti u pet skupina. Ocjena instrumenata osiguranja temelji se na njihovoj kvaliteti koja se utvrđuje na bazi njihove tržišne unovčivosti, dokumentiranosti i mogućnosti nadzora od strane Banke te mogućnosti prisilne naplate. Ocjenuju se samo prihvatljivi dok šestu skupinu čine neprihvatljivi instrumenti osiguranja.

Pri donošenju odluke o odobrenju kredita slaba se kreditna

sposobnost ne može zamijeniti kvalitetom instrumenata osiguranja, osim u slučajevima osiguranja prvorazrednim instrumentima osiguranja: jamstvom Republike Hrvatske, jamstvom lokalne/područne (regionalne) samouprave (JLS), garancijom HAMAG-a, policom osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika, garancijom banaka s prvoklasnim rejtingom i kada za obveze klijenta zakonskim aktima jamče Republika Hrvatska, JLS, ili druga državna tijela.

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka

U svrhu ublažavanja kreditnog rizika i smanjenja troškova poslovanja, a sukladno Zakonu o HBOR-u, dio svojih plasmana Banka odobrava putem poslovnih banaka. Za osiguranje plasmana odobrenih krajnjim korisnicima putem poslovnih banaka Banka uzima obavezne instrumente osiguranja od poslovnih banaka. Poslovna banka ih je dužna deponirati temeljem Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji, a ne za svaki pojedinačni plasman krajnjem korisniku zaključen temeljem tog Ugovora. U svakom pojedinačnom ugovoru o plasmanu za krajnjeg korisnika, ugovora se pravo korištenja obaveznih instrumenata osiguranja deponiranih uz Ugovor o međusobnoj poslovnoj suradnji. Obzirom da poslovna banka snosi rizik povrata plasmana krajnjeg korisnika ostavljena joj je mogućnost ugovaranja dostatnih instrumenata osiguranja od krajnjeg korisnika kredita.

Kod odobrenja kredita iznad 700.000 kuna putem poslovnih banaka, ovisnom o internom rejtingu banke, zasniva se i nadhipoteka. Tada poslovna banka izvrši prijenos vlasništva na predmetu osiguranja u svoju korist, uz zasnivanje založnog prava u korist Banke, ili zasnjuje hipoteku na predmetu osiguranja u svoju korist, uz nadhipoteku u korist Banke.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana odobrenih putem poslovnih banaka (nastavak)

Potpisom Ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji ugovara se prijenos tražbina poslovne banke iz ugovora o kreditu s krajnjim korisnikom kredita na HBOR. Ugovorom poslovna banka ovlašćuje HBOR da može jednostranom pisanom izjavom obavijestiti poslovnu banku da, u slučaju nelikvidnosti poslovne banke ili prijetjećeg stečaja, neurednog ispunjavanja odnosno neispunjavanja obveza iz ugovora o međubankarskom kreditu te otvaranja stečaja ili redovne likvidacije poslovne banke, nastupa ustupanje potraživanja prema krajnjem korisniku s poslovne banke na HBOR s učinkom cesije umjesto ispunjenja.

Također, poslovna banka ovlašćuje HBOR da se temeljem ugovora o međusobnoj poslovnoj suradnji i navedene izjave može bez ikakve njezine daljnje suglasnosti ili odobrenja upisati u sve javne registre, knjige i upisnike umjesto poslovne banke na mjesto vjerovnika po provedenim osiguranjima za ustupljene tražbine, te u svim drugim postupcima stupiti na mjesto vjerovnika.

Od trenutka ustupanja, krajnji korisnik kredita je nadalje u obvezi sva plaćanja po ustupljenoj tražbini izvršavati izravno HBOR-u. Ako u tom slučaju poslovna banka eventualno primi neke uplate na ime naplate ustupljenog potraživanja, obvezna je sve što primi bez odgode proslijediti HBOR-u.

Osiguranje plasmana izravnih kredita

Svi izravni plasmani uglavnom su osigurani hipotekom na nekretninama te, ako je to moguće kao osiguranje od kreditnog rizika Banka pribavlja garanciju Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, jamstvo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jamstvo Republike Hrvatske, i slično.

Banka je ovlaštena izvršiti reviziju procjene vrijednosti i tako utvrđena procjena se smatra konačnom vrijednosti instrumenta osiguranja.

Ovisno o vrsti instrumenta osiguranja, kreditnom programu, općim uvjetima osiguranja ili odluci nadležnog tijela, Banka je odredila potreban omjer plasmana i osiguranja.

Za nekretnine je potreban odnos iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti nekretnine u omjeru 1:1,5 osim kod ulaganja na područjima posebne državne skrbi gdje taj odnos iznosi 1:1,3. Za pokretnine je potreban odnos iznosa plasmana i procijenjene prometne vrijednosti pokretnine u omjeru 1:2.

Osiguranom svotom police osiguranja od političkih i/ili komercijalnih rizika mora biti pokriveno (osigurano) najmanje 80% glavnice plasmana HBOR-a.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.2. Kreditni rizik (nastavak)

Instrumenti osiguranja i drugi instrumenti (nastavak)

Osiguranje plasmana izravnih kredita (nastavak)

Banka kontinuirano prati vrijednost instrumenata osiguranja te ima formiranu posebnu organizacijsku jedinicu za:

- procjenu vrijednosti i verifikaciju već procijenjenih vrijednosti ponuđenih instrumenata osiguranja (nekretnine i pokretnine),
- tehničko-tehnološku analizu investicijskih projekata kao i
- nadzor nad korištenjem sredstava kredita u svrhu izvedbe investicijskog projekta.

U slučaju nemogućnosti naplate iz redovnog poslovanja Banka pokreće raspoložive instrumente osiguranja u svrhu naplate svojih potraživanja. To podrazumijeva pokretanje naplate iz obveznih instrumenata osiguranja a zatim iz zaloga ili fiducije nad nekretninama ili pokretninama uključujući preuzimanje istih i u vlasništvo Banke sa svrhom smanjenja ili naplate potraživanja. Preuzetu imovinu Banka ne koristi za svoje poslovne namjene.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik financijskog gubitka koji nastaje ako Banka nije u mogućnosti ispuniti sve svoje dospjele obveze.

Temeljna načela i principi upravljanja likvidnošću Banke utvrđeni su odrednicama važećih internih pravilnika (Pravilnika o upravljanju likvidnošću, Pravilnika o kratkoročnom poslovanju i Pravilnika o radu Komisije za likvidnost) te odlukama Nadzornog odbora, Uprave, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i Komisije za likvidnost Banke.

U svrhu upravljanja rizikom likvidnosti Banka održava potreban nivo rezerve likvidnosti, kontinuirano prati tekuću likvidnost, osigurava dostatna kunska i devizna sredstva potrebna za pravovremeno podmirenje obveza i za namjenske isplate po odobrenim kreditima. Trenutni višak raspoloživih sredstava plasira u brzo unovčive državne vrijednosne papire, kratkoročne kredite (domaćim bankama i državi) i depozite kod prvorazrednih domaćih i inozemnih banaka.

Sukladno obvezujućim klauzulama ugovorenim s posebnim financijskim institucijama, Banka održava likvidna sredstva u iznosu 10% neto aktive.

Banka upravlja rizikom likvidnosti kroz praćenje dnevne, tjedne, mjesečne, kvartalne, godišnje i višegodišnje usklađenosti novčanih tijekova. Godišnje se donose planovi priljeva i odljeva

za predstojeću godinu. Realizacija planova se prati mjesečno. Upravljanje kratkoročnom likvidnošću podrazumijeva praćenje i upravljanje dnevnom likvidnošću, planiranje likvidnosti za tekući i 4 naredna tjedna koje se provodi tjedno (prvi dan u tjednu).

Pod kratkoročnom likvidnošću prati se dnevna i petotjedna neusklađenost novčanog tijeka i poštivanje limita za upravljanje likvidnošću. Likvidna sredstava čine: gotovina i depoziti kod domaćih i inozemnih banaka, plasmani i krediti financijskim i državnim institucijama s rokom dospijeaća do 90 dana ili manje, brzo unovčive državne obveznice i utržive vrijednosnice.

Kod dugoročne likvidnosti Banka prati usklađenost izvora i plasmana prema ročnosti dospijeaća te mogućnost financiranja dugoročne aktive uz maksimalnu ročnu usklađenost s izvorima.

Praćenje rizika likvidnosti Banka provodi i kroz izradu scenario analiza. Scenariji se izrađuju u slučajevima redovnog poslovanja, pogoršanja tržišnih uvjeta i promjena poslovanja Banke. Projekcije kretanja pojedinih parametara u modelu koriste se u izradi stres testova.

Banka ima propisane limite upravljanja likvidnošću za rad s poslovnim bankama.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Bilance u odnosu na ugovoreni datum dospijeaća kako slijedi:

2007. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	24.660	-	-	-	-	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	554.776	29.854	-	-	-	584.630
Kreditni bankama, neto*	830.887	1.033.000	1.748.564	1.964.865	4.946.217	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	160.258	277.666	735.920	1.462.302	3.296.585	5.932.731
Imovina koja se drži do dospijeaća	-	340	38.821	-	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	188.619	2.601	-	-	-	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	16.806	28.716	4.745	50.267
Ostala aktiva, neto	5.908	574	247	68	-	6.797
UKUPNA AKTIVA (1)	1.765.108	1.344.035	2.540.358	3.455.951	8.296.599	17.402.051
PASIVA						
Obveze po depozitima	557.866	23	287	374	-	558.550
Obveze po kreditima	26.739	60.054	1.917.929	1.117.350	673.287	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	173.256	146.503	293.005	5.400.081	6.012.845
Ostale obveze	374.044	44.298	192.035	309.384	336.157	1.255.918
UKUPNA PASIVA	958.649	277.631	2.256.754	1.720.113	6.409.525	11.622.672
KAPITAL						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	240.915	240.915
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	-	-	-	12.985	12.985
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	-	-	-	5.779.379	5.779.379
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	958.649	277.631	2.256.754	1.720.113	12.188.904	17.402.051
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	806.459	1.066.404	283.604	1.735.838	(3.892.305)	-
NETO KUMULATIV AKTIVA/PASIVA	806.459	1.872.863	2.156.467	3.892.305	-	-

*Potraživanje u iznosu od 1.112.823 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Bilance njegovo dospijeaće iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 655.146 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine analiziran je kroz preostalo razdoblje od dana Bilance u odnosu na ugovoreni datum dospijea kako slijedi (nastavak):

2006. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	19.862	-	-	-	-	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto*	564.750	497.358	1.567.016	2.296.586	2.973.247	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	121.836	204.545	844.700	1.606.900	3.431.932	6.209.913
Imovina koja se drži do dospijea	-	659	36.339	38.927	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	222.549	3.298	-	-	-	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	593	5.557	25.170	3.995	116	35.431
Ostala aktiva, neto	3.825	329	276	-	-	4.430
UKUPNA AKTIVA (1)	1.338.533	711.746	2.473.501	3.946.408	6.457.404	14.927.592
PASIVA						
Obveze po depozitima	517.403	64	136	665	70	518.338
Obveze po kreditima	106.638	49.917	709.024	2.255.373	617.229	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	95.354	28.572	293.804	3.732.697	4.150.427
Ostale obveze	313.178	78.067	193.907	291.475	313.638	1.190.265
UKUPNA PASIVA	937.136	223.402	931.639	2.841.317	4.663.634	9.597.128
KAPITAL						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	180.315	180.315
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	-	-	-	11.018	11.018
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	-	-	-	5.330.464	5.330.464
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	937.136	223.402	931.639	2.841.317	9.994.098	14.927.592
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	401.397	488.344	1.541.862	1.105.091	(3.536.694)	-
NETO KUMULATIV AKTIVA/PASIVA	401.397	889.741	2.431.603	3.536.694	-	-

*Potraživanje u iznosu od 503.924 tisuća kuna odnosi se na obrnute repo poslove. Kako je dio iznosa potraživanja produžen nakon datuma Bilance njegovo dospijea iskazano je u razdoblju od 1 do 3 mjeseca u iznosu od 290.865 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje preostalo ugovorno dospijea financijskih obveza Banke u nediskontiranim iznosima:

2007. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
FINANCIJSKE OBVEZE						
Obveze po depozitima	557.866	23	287	374	-	558.550
Obveze po kreditima	27.473	46.985	2.054.149	1.254.777	718.154	4.101.538
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.130	333.004	854.997	6.384.703	7.679.834
Ostale obveze	374.045	44.299	192.038	309.385	336.157	1.255.924
UKUPNO	959.384	198.437	2.579.478	2.419.533	7.439.014	13.595.846
2006. godina						
FINANCIJSKE OBVEZE						
Obveze po depozitima	517.403	64	136	665	70	518.338
Obveze po kreditima	106.638	45.288	820.035	2.366.722	653.541	3.992.224
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	107.422	95.196	690.592	4.263.027	5.156.237
Ostale obveze	313.178	78.068	193.912	291.481	313.638	1.190.277
UKUPNO	937.219	230.842	1.109.279	3.349.460	5.230.276	10.857.076

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik

Putem Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banka osigurava kvalitetno upravljanje tržišnim rizicima. Upravljanje tržišnim rizicima podrazumijeva svođenje kamatnog rizika, valutnog rizika i rizika likvidnosti na najmanju mjeru. Sve organizacijske jedinice Banke su uključene u rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se nastoji osigurati integriran, sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima.

Kao tehniku upravljanja tržišnim rizicima Banka koristi promjenu jednog ili više faktora rizika te procjenu potencijalnih učinaka pojedinih događaja na financijsko stanje. Tehnika se primjenjuje kroz analizu scenarija i analizu osjetljivosti u uvjetima stresa i redovnog poslovanja.

27.4.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je financijski rizik koji nastaje zbog kamatne neusklađenosti u vrijednosti i dospijeću kamatno osjetljive aktive, pasive te izvanbilančnih stavki.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom kamatnim rizikom upravlja na način da prati usklađenost kamatnih stopa aktive i pasive. Ovisno o razini kamatnog jaza odlučuje o vrsti kamatne stope budućih zaduženja i plasiranih kredita, s ciljem svođenja jaza na najmanju moguću razinu. Iz izvora sredstava koji nose određenu vrstu kamatne stope nastoje se odobravati krediti, plasirati sredstva s istom vrstom kamatne stope na koju se dodaje odgovarajuća marža. Banka tako umanjuje svoju osjetljivost na tržišna kretanja i promjene referentnih kamatnih stopa. Pored usklađivanja kamatnih stopa aktive i pasive prate se trenutni tržišni uvjeti i prognoze kretanja osnovnih tržišnih pokazatelja.

Za mjerenje i praćenje kamatnog rizika Banka provodi analizu kamatnog jaza. Kamatni jaz izrađuje se za određena razdoblja prema mogućnosti promjene kamatnih stopa (fiksna i varijabilna) i prikazuje osjetljivost Banke na promjene kamatnih stopa. Izrađuje se detaljna razrada kamatnih stopa po valuti, vrsti i visini kamatne stope.

HBOR u svom portfelju ne drži financijske instrumente namijenjene trgovanju.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju osjetljivost HBOR-a na rizik kamatnih stopa na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine na temelju poznatih datuma promjene cijena imovine i obveza na koje se primjenjuju promjenjive i fiksne kamatne stope. Razdoblja promjena kamatnih stopa određena su na osnovi preostale ročnosti i ugovornog razdoblja promjena kamatnih stopa, ovisno o tome što je kraće.

Imovina i obveze na koje se ne obračunava kamata svrstani su u okviru kategorije 'Beskamatno'.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu o izloženosti kamatnom riziku HBOR-a na dan 31. prosinca 2007. i 2006. godine, te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom razdoblju. HBOR zadržava ugovorno pravo da u slučaju značajnih porasta kamatnih stopa na tržištu promijeni kamatne stope na kredite bankama i ostalim korisnicima.

2007. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	-	-	-	-	-	24.660	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	554.725	29.691	-	-	-	214	584.630
Kreditni bankama, neto	824.494	1.798.787	1.731.734	1.801.388	4.340.527	26.603	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	121.441	521.589	2.184.833	1.015.411	2.041.166	48.291	5.932.731
Imovina koja se drži do dospijeća	-	-	38.821	-	-	340	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	-	-	7.485	23.736	157.398	2.601	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	50.267	50.267
Ostala aktiva, neto	-	-	-	-	-	6.797	6.797
UKUPNA AKTIVA [1]	1.500.660	2.350.067	3.962.873	2.840.535	6.539.091	208.825	17.402.051

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.4. Tržišni rizik (nastavak)****27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)**

2007. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
PASIVA							
Obveze po depozitima	52	23	287	374	-	557.814	558.550
Obveze po kreditima	26.738	1.278.301	2.129.219	187.338	147.958	25.805	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	146.503	293.005	5.400.081	173.256	6.012.845
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.255.918	1.255.918
UKUPNA PASIVA	26.790	1.278.324	2.276.009	480.717	5.548.039	2.012.793	11.622.672
KAPITAL							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	240.915	240.915
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	-	-	-	-	12.985	12.985
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	-	-	-	-	5.779.379	5.779.379
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	26.790	1.278.324	2.276.009	480.717	5.548.039	7.792.172	17.402.051
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	1.473.870	1.071.743	1.686.864	2.359.818	991.052	(7.583.347)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.4. Tržišni rizik (nastavak)****27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)**

2006. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA							
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	-	-	-	-	-	19.862	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	405.118	-	-	-	-	-	405.118
Kreditni bankama, neto	554.053	1.195.896	1.578.415	2.161.066	2.387.481	22.046	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	100.300	709.355	2.253.608	933.253	2.163.605	49.792	6.209.913
Imovina koja se drži do dospjeća	-	-	36.339	38.927	-	659	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	-	-	36.505	7.695	178.349	3.298	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	-	35.431	35.431
Ostala aktiva, neto	-	-	-	-	-	4.430	4.430
UKUPNA AKTIVA (1)	1.059.471	1.905.251	3.904.867	3.140.941	4.729.435	187.627	14.927.592

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.4. Tržišni rizik (nastavak)****27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)**

2006. godina	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mj. do 1 godine	1 do 3 godina	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
PASIVA							
Obveze po depozitima	22	64	136	665	70	517.381	518.338
Obveze po kreditima	215.711	52.703	3.040.100	211.429	187.682	30.473	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	-	-	293.804	3.732.694	123.929	4.150.427
Ostale obveze	-	-	-	-	-	1.190.265	1.190.265
UKUPNA PASIVA	215.733	52.767	3.040.236	505.898	3.920.446	1.862.048	9.597.128
KAPITAL							
Osnivački kapital	-	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	180.315	180.315
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	-	-	-	-	11.018	11.018
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	-	-	-	-	5.330.464	5.330.464
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	215.733	52.767	3.040.236	505.898	3.920.446	7.192.512	14.927.592
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	843.738	1.852.484	864.631	2.635.043	808.989	(7.004.885)	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)**27.4. Tržišni rizik (nastavak)****27.4.1. Kamatni rizik (nastavak)**

Analiza osjetljivosti:

Postavke korištene u izradi analize osjetljivosti za kamatni rizik vezane su uz promjene bazičnih bodova prema kretanjima referentnih kamatnih stopa većim, odnosno manjim od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnici HBOR-a.

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 22 % (2006. godine: 13 %). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2007. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz EUR za 25 baznih bodova (2006. godine: 15 baznih bodova).

Primjenom metode standarde devijacije na dnevne promjene referentne kamatne stope vezane uz USD utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 49 % (2006. godine: 16 %). Na temelju utvrđene volatilnosti u analizi osjetljivosti za 2007. godinu analiziran je hipotetski utjecaj promjene referentne kamatne stope vezane uz USD za 50 baznih bodova (2006. godine: 20 baznih bodova).

Analiza prikazuje osjetljivost na razumno očekivane promjene baznih bodova promjenjivih kamatnih stopa. Sve ostale varijable ostaju nepromijenjene.

Osjetljivost dobiti je pod utjecajem pretpostavljenih promjena u kamatnim stopama u razdoblju od godine dana, bazirano na kamatonosnoj aktivi i pasivi uz promjenjivu kamatnu stopu.

Valuta	Povećanje bazičnih bodova		Utjecaj na dobit i glavnici	
	2007.	2007. 000 kuna	2006.	2006. 000 kuna
EUR	+25	(341)	+15	429
USD	+50	65	+20	(6)

Valuta	Smanjenje bazičnih bodova		Utjecaj na dobit i glavnici	
	2007.	2007. 000 kuna	2006.	2006. 000 kuna
EUR	-25	341	-15	(429)
USD	-50	(65)	-20	6

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik gubitka vrijednosti financijskog instrumenta koji nastaje uslijed promjena tečajeva valuta. Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka prati otvorenost devizne pozicije.

Za mjerenje izloženosti valutnom riziku Banka koristi metodologiju izračuna propisanu od strane HNB-a, jednostavnu metodu izračuna vrijednosti i prilagođenu delta metodu. Izvješće o otvorenoj deviznoj poziciji izrađuje se dnevno. Ukupnu otvorenu deviznu poziciju Banke (uključujući i poziciju u opcijama) čini apsolutni iznos zbroja svih dugih ili zbroja svih kratkih pozicija po svim valutama, ovisno o tome koji je od tih dvaju zbrojeva veći. Osim dnevnog praćenja ukupne devizne pozicije, Banka valutni rizik prati kroz propisan limit i kroz usklađenost aktive i pasive po valutama.

HBOR većinu svojih kredita plasira uz valutnu klauzulu i na taj se način, u kumulativu, štiti od izloženosti valutnom riziku.

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine u kunama i devizama:

2007. godina	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	661	6.313	9.382	16.356	8.304	24.660
Depoziti kod drugih banaka, neto	158.897	396.093	-	554.990	29.640	584.630
Kreditni bankama, neto	29.777	5.980.808	-	6.010.585	4.512.948	10.523.533
Kreditni ostalim korisnicima, neto	279.755	2.993.713	-	3.273.468	2.659.263	5.932.731
Imovina koja se drži do dospelosti	-	39.161	-	39.161	-	39.161
Imovina raspoloživa za prodaju	-	159.328	-	159.328	31.892	191.220
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	49.052	49.052
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	50.267	50.267
Ostala aktiva, neto	-	3	-	3	6.794	6.797
UKUPNA AKTIVA (1)	469.090	9.575.419	9.382	10.053.891	7.348.160*	17.402.051
PASIVA						
Obveze po depozitima	161.740	67.767	9.519	239.026	319.524	558.550
Obveze po kreditima	202.276	3.593.083	-	3.795.359	-	3.795.359
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	6.012.845	-	6.012.845	-	6.012.845
Ostale obveze	27.396	89.816	-	117.212	1.138.706	1.255.918
UKUPNA PASIVA	391.412	9.763.511	9.519	10.164.442	1.458.230	11.622.672
KAPITAL						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.389.737	4.389.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	1.137.611	1.137.611
Ostale rezerve	-	-	-	-	(1.869)	(1.869)
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	240.915	240.915
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	5.766.394	5.766.394
Garantni fond	-	12.985	-	12.985	-	12.985
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	12.985	-	12.985	5.766.394	5.779.379
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	391.412	9.776.496	9.519	10.177.427	7.224.624	17.402.051
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	77.678	(201.077)	(137)	(123.536)	123.536	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 3.421.200 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Iznos ukupne aktive i pasive na dan 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine u kunama i devizama (nastavak):

2006. godina	USD	EUR	Ostale devize	Ukupno devize	Kune	Ukupno
	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna	000 kuna
AKTIVA						
Novčana sredstva i računi kod banaka, neto	1.104	9.923	2.019	13.046	6.816	19.862
Depoziti kod drugih banaka, neto	-	405.118	-	405.118	-	405.118
Kreditni bankama, neto	42.351	3.623.106	-	3.665.457	4.233.500	7.898.957
Kreditni ostalim korisnicima, neto	581.422	2.451.602	-	3.033.024	3.176.889	6.209.913
Imovina koja se drži do dospeljeka	-	75.925	-	75.925	-	75.925
Imovina raspoloživa za prodaju	-	192.926	-	192.926	32.921	225.847
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	52.109	52.109
Imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-	35.431	35.431
Ostala aktiva, neto	-	7	-	7	4.423	4.430
UKUPNA AKTIVA (1)	624.877	6.758.607	2.019	7.385.503	7.542.089*	14.927.592
PASIVA						
Obveze po depozitima	55.274	35.524	52	90.850	427.488	518.338
Obveze po kreditima	452.933	3.285.165	-	3.738.098	-	3.738.098
Obveze za izdane dugoročne vrijednosne papire	-	4.150.427	-	4.150.427	-	4.150.427
Ostale obveze	79.583	18.718	285	98.586	1.091.679	1.190.265
UKUPNA PASIVA	587.790	7.489.834	337	8.077.961	1.519.167	9.597.128
KAPITAL						
Osnivački kapital	-	-	-	-	4.174.737	4.174.737
Zadržana dobit i rezerve	-	-	-	-	957.296	957.296
Ostale rezerve	-	-	-	-	7.098	7.098
Neto dobit tekuće godine	-	-	-	-	180.315	180.315
UKUPNI KAPITAL	-	-	-	-	5.319.446	5.319.446
Garantni fond	-	11.018	-	11.018	-	11.018
UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND	-	11.018	-	11.018	5.319.446	5.330.464
UKUPNA PASIVA, UKUPNI KAPITAL I GARANTNI FOND (2)	587.790	7.500.852	337	8.088.979	6.838.613	14.927.592
NETO AKTIVA/PASIVA (1) - (2)	37.087	(742.245)	1.682	(703.476)	703.476	-

*Iznosi vezani uz jednosmjernu valutnu klauzulu iznose 4.484.211 tisuća kuna.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Za 2007. godinu (svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. Upravljanje rizicima (nastavak)

27.4. Tržišni rizik (nastavak)

27.4.2. Valutni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti:

Analiza osjetljivosti obavljena je za valutni rizik kojem je HBOR bio izložen na izvještajni datum.

Postavke korištene u analizi osjetljivosti za valutni rizik vezane su uz promjene tečajeva stranih valuta i to prema kretanjima tečajeva EUR i USD većima, odnosno manjima od ostvarenih, radi procjene hipotetskog utjecaja na dobit i glavnice HBOR-a na razini godine dana.

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja EUR/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 1,8% (2006. godine: 2,03%). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u EUR iskazane u bilješci 27.4.2. u analizi osjetljivosti za 2007. godinu primijenjena je stopa porasta od 4% (2006. godine: 5%)

Primjenom metode standardne devijacije na mjesečne promjene tečaja USD/HRK utvrđena je volatilnost koja za 2007. godinu iznosi 5,39% (2006. godine: 7,66%). Na temelju utvrđene volatilnosti i odnosa neto aktive i pasive u USD iskazane u bilješci 27.4.2. u analizi osjetljivosti za 2007. godinu primijenjena je stopa porasta od 7% (2006. godine: 8%).

U nastavku se izražava utjecaj pretpostavljene promjene tečajeva aktive i pasive u EUR i USD te uz dvosmjernu valutnu klauzulu.

Utjecaj i tretman jednosmjerne valutne klauzule opisan je u bilješci 2.

Valuta	Promjene tečaja valute u %	Utjecaj na dobit i glavnice	Promjene tečaja valute u %	Utjecaj na dobit i glavnice
	2007.	2007. 000 kuna	2006.	2006. 000 kuna
EUR	+4	(7.944)	+5	(37.518)
USD	+7	5.497	+8	2.985

27.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka koji nastaje iz neadekvatnih unutarnjih procesa, ljudskih pogrešaka ili vanjskih događaja. Banka nastoji operativni rizik svesti na najmanju mjeru uvođenjem kontrola u procedure rada i izgradnjom jedinstvenog i sveobuhvatnog informatičkog sustava. Banka primjenjuje smjernice Basela II i dobre prakse upravljanja informatičkim sustavom. Zbog prisutnosti operativnog rizika u svakodnevnom radu nastoji se stalnim edukacijama djelatnika, praćenjem učestalosti pogrešaka i prevencijom smanjiti izloženost ovom riziku.

28. Upravljanje kapitalom

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju kapitalom su osiguravanje pretpostavki neograničenosti poslovanja („going-concern“) i poštivanja regulatornih i ugovornih zahtjeva od strane vjerovnika o održavanju adekvatnosti kapitala.

Banka je odredila jamstveni kapital kao kategoriju kapitala kojom upravlja.

Jamstveni kapital u svakome trenutku mora biti najmanje na razini osnivačkog kapitala, odnosno na razini koja osigurava stopu adekvatnosti kapitala na razini od najmanje 10 % te dovoljnoj za pokriće kapitalnih zahtjeva za rizike iz poslovanja.

Jamstveni kapital čine primarni kapital (Tier 1) i dopunski kapital (Tier 2), a izračunava se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj.

Banka je utvrdila mjere ostvarivanja i praćenja politike upravljanja kapitalom kako slijedi:

- Jamstveni kapital na svaki izvještajni datum u visini najmanje jednako iznosu osnivačkog kapitala izvještajnog razdoblja.
- Stopa adekvatnosti kapitala na izvještajni datum u visini propisanoj za banke u Republici Hrvatskoj i standardnim ugovornim financijskim klauzulama iz ugovora o zaduživanju HBOR-a na financijskim tržištima i ugovorima zaključenima s posebnim financijskim institucijama.

Izračun stope adekvatnosti kapitala obavlja se sukladno propisanome za banke u Republici Hrvatskoj i ne razlikuje se od međunarodne bankarske prakse.

	2007.	2006.
	000 kuna	000 kuna
Osnovni kapital - Tier 1	5.768.263	5.312.348
Dopunski kapital - Tier 2	184.429	134.172
UKUPNI JAMSTVENI KAPITAL	5.952.692	5.446.520
Kreditnim rizikom ponderirana aktiva	6.425.218	5.361.433
Kapitalni zahtjev za deviznu poziciju (valutni rizik)	3.377.499	3.235.319
UKUPNO KAPITALNI ZAHTJEVI	9.802.717	8.596.752
	%	%
Pokrivenost kapitalnih zahtjeva Osnovnim kapitalom (Tier 1)	58,84	61,79
Stopa adekvatnosti kapitala	60,73	63,36
	000 kuna	000 kuna
POTREBAN IZNOS JAMSTVENOG KAPITALA ZA POKRIĆE KAPITALNIH ZAHTJEVA PREMA REGULATORNIM ZAHTJEVIMA	980.272	859.675

Propisana najniža stopa adekvatnosti kapitala za banke u Republici Hrvatskoj je 10 %.

Izdavač:

Hrvatska banka za obnovu i razvitak
Strossmayerov trg 9
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385(1) 4591 666
Fax: +385(1) 4591 721
ured-uprave@hbor.hr
www.hbor.hr

Koncept, dizajn i priprema za tisak:

Kuharić Matoš

Fotografije:

Damir Fabijanić, HBOR arhiva

ISSN 1332-2893

RAŠTRUKTORA PRONALASCI POČ
RESTRUKTURIRANJE IZVOZ TURIZ
GOSPODARSTVO MALO I SREDNJE
ZAŠTITA OKOLIŠA INFRASTRUKTU
POČETNICI FINANCIJSKO RESTRU